

**SLOVENSKÁ POĽNOHOSPODÁRSKA UNIVERZITA
V NITRE**

FAKULTA EKONOMIKY A MANAŽMENTU

2123355

**FINANČNO-EKONOMICKÁ ANALÝZA VYBRANÉHO
PODNIKU**

2011

Zuzana Chrapková, Bc.

**SLOVENSKÁ POĽNOHOSPODÁRSKA UNIVERZITA
V NITRE
FAKULTA EKONOMIKY A MANAŽMENTU**

**FINANČNO-EKONOMICKÁ ANALÝZA VYBRANÉHO
PODNIKU**

Diplomová práca

Študijný program:	Ekonomika podniku
Študijný odbor:	6284800 Ekonomika a manažment podniku
Školiace pracovisko:	Katedra ekonomiky
Školiteľ:	doc. Ing. Ľubomír Gurčík, CSc.

Nitra, 2011

Zuzana Chrapková, Bc.

Čestné vyhlásenie

Podpísaná Zuzana Chrapková vyhlasujem, že som záverečnú prácu na tému „Finančno-ekonomická analýza vybraného podniku“ vypracovala samostatne s použitím uvedenej literatúry.

Som si vedomá zákonných dôsledkov v prípade, ak uvedené údaje nie sú pravdivé.

V Nitre 14. apríla 2011

Zuzana Chrapková

Pod'akovanie

Touto cestou vyslovujem poďakovanie pánovi doc. Ing. Ľubomírovi Gurčíkovi, CSc. za pomoc, odborné vedenie, cenné rady a pripomienky pri vypracovaní diplomovej práce.

Zároveň ďakujem vedeniu PVOD Kočín, menovite pánovi predsedovi Ing. Jozefovi Puvákovi a pani podpredsedníčke Ing. Anne Horniakovej, za poskytnutie údajov a pomoc pri vypracovaní diplomovej práce.

Abstrakt

Finančná a ekonomická analýza je v období krízy stále významnejším nástrojom manažmentu. V čase, kedy aj menšia chyba môže spôsobiť bankrot podniku musí byť vedenie firmy dokonale oboznámené so súčasným stavom a so situáciou, ktorá môže v najbližších rokoch v podniku nastať. Keďže ponuka tovarov a služieb vysoko prevyšuje dopyt, podnik ktorý nerobí dôkladnú finančnú analýzu a nesleduje svoje ekonomické ukazovatele je v nevýhode voči konkurencii, čo sa môže odraziť v jeho klesajúcej výkonnosti a celkovej stabilite. Poznanie finančnej situácie podniku a faktorov, ktoré spôsobili súčasný stav je dôležité hlavne pre manažérov, ktorý na ich základe robia rozhodnutia do budúcnosti. Finančná analýza nie je teda dôležitá iba z hľadiska hodnotenia minulého a súčasného stavu, ale i z hľadiska spoznania tendencií vývoja do budúcnosti.

Názov záverečnej práce je **Finančno-ekonomická analýza vybraného podniku**. Analyzovaným podnikom bolo Poľnohospodárske výrobné a obchodné družstvo Kočín počas troch rokov 2007 až 2009. Hlavným zmyslom práce je posúdenie finančno-ekonomickej situácie, nájdenie súvislostí medzi ukazovateľmi, urobenie záverov a navrhnuť odporúčania pre podnik. Podkladom pre vypracovanie práce boli Súvahy a Výkazy ziskov a strát.

Na základe analýzy využívania aktív a pasív, ukazovateľov likvidity, rentability, aktivity, zadlženosti bola vykonaná finančná analýza ex post a zhodnotená minulé a súčasná situácia v podniku. Pre hlbšie poznanie vplyvov jednotlivých faktorov na výsledok hospodárenia podniku a rentability vlastného imania, vypracovali sme pyramídové rozklady týchto ukazovateľov. Využitím indexov IN, CH indexu, G-indexu a Douchovej bilančnej analýzy bola vykonaná finančná analýza ex ante, z ktorých sme usúdili ako sa môže situácia v podniku v nasledujúcom období vyvíjať. Z daných analýz boli vyvedené závery a navrhnuté odporúčania pre podnik do budúcnosti.

Kľúčové slová: Finančno-ekonomická analýza, Súvaha, Výsledovka, Aktíva, Pasíva

Abstrakt

Financial and economic analysis is in times of crisis, an increasingly important management tool. At a time when even minor error can cause the bankruptcy of the enterprise management company must be perfectly familiar with the current situation and a situation which may in the coming years in the business occur. Since the supply of goods and services greatly exceeds demand, the company that does a thorough financial analysis and tracking their economic indicators are at a disadvantage against competitors, which may be reflected in its declining performance and overall stability. Knowing the company's financial situation and the factors that caused the current situation is important for managers, which, on the basis of making decisions for the future. Financial analysis is therefore not only important for assessing past and current state, but also in terms of getting to know the trends of development in the future.

The graduation thesis name is Financial-economic analysis of chosen company. Analyzed company were Poľnohospodárske výrobné a obchodné družstvo Kočín for three years 2007 to 2009. The main purpose of work is to assess the financial and economic situation, finding the links between indicators, make conclusion and formulate recommendations for the company. The basis for the development work were Balance sheets and Income statements.

On bases of the use of assets and liabilities, liquidity ratios, profitability, activity, debt has been carried out ex post financial analysis and evaluated past and current situation in the enterprise. For a deeper understanding of the effects of various factors on the outcome of performance management and profitability of equity, we develop a pyramidal decomposition of these indicators. Using indices IN, CH index, G-index and Douchova bilančná analýza was performed financial analysis ex ante, which we can conclude as the situation in the enterprise in the coming period to develop. The analysis of the conclusions were drawn and recommendations proposed to venture into the future.

Keywords: Financial and Economic Analysis, Balance Sheet, Income, Assets, Liabilities

Obsah

Obsah	6
Zoznam skratiek a značiek.....	8
Úvod	10
1 Súčasný stav riešenej problematiky doma i v zahraničí.....	12
1.1 Pojem finančná analýza	12
1.2 Úlohy, ciele a funkcie finančnej analýzy.....	17
1.3 Postupy a metódy finančnej analýzy	21
2 Cieľ práce.....	28
3 Metodika práce a metódy skúmania	29
4 Výsledky práce a diskusia	39
4.1 Charakteristika podniku PVOD Kočín	39
4.1.1 Predmet činnosti družstva	39
4.1.2 Organizačná a riadiaca štruktúra.....	40
4.2 Finančná analýza ex post.....	41
4.2.1 Analýza majetku – aktív	41
4.2.2 Analýza zdrojov krytia – pasív	43
4.2.3 Posúdenie platnosti zlatého bilančného pravidla	45
4.2.4 Pyramídový rozklad výsledku hospodárenia	47
4.2.5 Pyramídový rozklad rentability vlastného kapitálu	48
4.2.6 Ukazovatele likvidity	51
4.2.7 Ukazovatele rentability	52
4.2.8 Ukazovatele aktivity	54
4.2.9 Ukazovatele zadlženosti podniku.....	56
4.3 Finančná analýza ex ante	57
4.3.1 Index IN 95	57
4.3.2 Index IN 99	58
4.3.3 Index IN 05	59
4.3.4 CH index	59
4.3.5 G -index.....	60
4.3.6 Douchova bilančná analýza	60
Záver a návrhy využitia poznatkov.....	62

Zoznam použitej literatúry	65
Prílohy	67

Zoznam skratiek a značiek

a kol.	a kolektív,
BČ	bežná činnosť,
BÚ	bankové úvery,
CF	cash flow,
CK	celkový kapitál vložený do podnikania,
CU	celkový ukazovateľ,
CZÁV	celkové záväzky,
DM	dlhodobý majetok,
DZÁV	dlhodobé záväzky,
EBIT	výsledok hospodárenia pred zdanením a úrokmi,
EBT	výsledok hospodárenia pred zdanením,
FÚ	finančné účty,
FV	výnosy z finančných aktivít,
ha	hektár,
KCK	krátkodobý cudzí kapitál,
KPOH	krátkodobé pohľadávky,
KZÁV	krátkodobé záväzky,
M	majetok podniku celkom,
MČ	mimoriadna činnosť,
MV	mimoriadne výnosy,
N	náklady podniku celkom,
NHČ	náklady na hospodársku činnosť,
NMČ	náklady na mimoriadnu činnosť,
NPT	náklady vynaložené na predaný tovar,
Nú	nákladové úroky,
NV _n OPT	náklady vynaložené na obstaranie predaného tovaru,
ODP	odpisy,
OM	obežný majetok,
ONN	ostatné nezahrnuté náklady,
OSA	ostatné nezahrnuté aktíva,
OsN	osobné náklady,

OSP	ostatné nezahrnuté pasíva,
PH	pridaná hodnota,
POH	pohľadávky,
PVOD	poľnohospodárske výrobné a obchodné družstvo,
resp.	respektíve,
RV	rastlinná výroba,
SL	náklady vynaložené na služby,
SME	spotreba materiálu a energie,
tis.	tisíc,
t.j.	to jest,
TR	tržby,
TzPT	tržby z predaja tovaru,
TzPVaS	tržby z predaja výrobkov a služieb,
V	výnosy podniku celkom,
VFČ	výnosy z finančnej činnosti,
VH	výsledok hospodárenia,
VHČ	výnosy z hospodárskej činnosti,
VI	vlastné imanie,
VK	vlastný kapitál,
VMČ	výnosy z mimoriadnej činnosti,
VS	výrobná spotreba,
vyd.	vydanie,
VÝP	krátkodobé finančné výpomoci,
Z	zisk po zdanení (strata),
ZÁS	zásoby,
ZÁV	záväzky,
Z.z.	zbierky zákonov,
ŽV	živočíšna výroba.

Úvod

Finančná a ekonomická analýza podniku je v období krízy stále významnejším nástrojom manažmentu. V čase kedy aj menšia chyba môže spôsobiť bankrot podniku musí byť vedenie firmy dokonale oboznámené so súčasným stavom a so situáciou, ktorá môže v najbližších rokoch v podniku nastať. Keďže ponuka tovarov a služieb vysoko prevyšuje dopyt, podnik ktorý nerobí dôkladnú finančnú analýzu a nesleduje svoje ekonomické ukazovatele je v nevýhode voči konkurencii, čo sa môže odraziť v jeho klesajúcej výkonnosti a celkovej stabilite.

Pre vedúcich pracovníkov je nutné poznať nielen vypočítané ukazovatele, ktoré odrážajú súčasný stav podniku, ale aj poznať, čo viedlo k situácii, v ktorej sa dnes podnik nachádza. Preto sa popri finančnej analýze vypracováva aj ekonomická analýza, ktorá poukazuje na faktory, ktoré situáciu v podniku spôsobili a aj na mieru akou sa dané činitele podieľali na súčasnom hospodárskom stave organizácie.

Poznanie finančnej situácie podniku a faktorov, ktoré spôsobili súčasný stav je dôležité hlavne pre manažérov, ktorý na ich základe robia rozhodnutia do budúcnosti. Finančná analýza nie je teda dôležitá iba z hľadiska hodnotenia minulého a súčasného stavu, ale i z hľadiska spoznania tendencií vývoja do budúcnosti. Dobrý manažér by mal tieto signály spoznať a prispôbiť svoje rozhodnutia nastávajúcemu vývoju.

Finančná analýza slúži viacerým záujemcom, z ktorých každý vyhľadáva informácie, ktoré sa ho bezprostredne týkajú. Pre vlastníkov je zaujímavé zhodnotenie nimi vloženého kapitálu, podiel na trhu, pre banky, ktoré sa na jej základe rozhodujú či môžu podniku poskytnúť úver, či je zaistená návratnosť poskytnutých prostriedkov, či ich podnik bude schopný splácať. V prípade poľnohospodárskeho podniku je dôležitý pozitívny vývoj aj z dôvodu čerpania prostriedkov zo štrukturálnych fondov Európskej únie, ktoré môžu významne napomôcť k jeho rozvoju a zvyšovaniu konkurencieschopnosti na trhu.

Agrosektor sa v súčasnosti nachádza v neustále meniacom ekonomicko-právnom prostredí. Je ovplyvňovaný nielen agrárnou politikou Slovenskej republiky ale aj rôznymi reguláciami a kvótami zo strany Európskej únie. Slovenský výrobcovia sa stretávajú s neustále silnejúcou konkurenciou zo strany krajín Európskeho spoločenstva.

Preto je nevyhnutné, aby neprestajne zlepšovali svoju kapitálovú a vybavenosť a konkurencieschopnosť, čo si vyžaduje dôkladnú finančno-ekonomickú analýzu.

V praxi sa môžeme stretnúť s podnikmi, ktorých manažéri a vedenie podceňujú finančno-ekonomickú analýzu z dôvodu, že minulosť nemôžeme ovplyvniť, a preto ju netreba ani sledovať. Takéto podniky zväčša nemajú dlhú životnosť, pretože sa nedokážu poučiť zo svojich chýb a nevedia pružne reagovať na príčiny ich vzniku.

Ďalšou podstatnou výhodou finančno-ekonomickej analýze je spoznanie silných a slabých stránok podniku. Tieto stránky musí podnik poznať, aby si zachoval svoju existenciu a mohol napredovať v stále silnejúcom konkurenčnom prostredí.

1 Súčasný stav riešenej problematiky doma i v zahraničí

1.1 Pojem finančná analýza

Jedným zo strategických a operatívnych nástrojov v rukách finančného manažéra je finančná analýza podniku. Svojou povahou postihuje všetky činnosti, pri ktorých sú sprievodným tokom financie uvádza **Fetisová, E. a kol. (2005)**. Ďalej uvádzajú, že pre hodnotenie finančnej situácie je treba dostatočné množstvo spoľahlivých informácií vo vhodnej štruktúre a forme. Východiskom je účtovná závierka podniku, ktorej základné zložky súvaha (bilancia), výkaz ziskov a strát (výsledovka) a poznámky (prehľad o peňažných tokoch) informujú o stave k termínu zostavenia a môžu byť použité pri poznávaní v priestore a čase.

Podľa **Knápkovej, A. a Pavelkovej, D. (2010)** finančná analýza slúži ku komplexnému zhodnoteniu finančnej situácie podniku. Pomáha odhaliť, či má podnik vhodnú kapitálovú štruktúru, či využíva efektívne svoje aktíva, či je dostatočne ziskový, či je schopný včas splácať svoje záväzky a celú radu ďalších významných skutočností. Priebežná znalosť finančnej situácie firmy umožňuje manažérom správne sa rozhodovať pri získavaní finančných zdrojov, pri alokácii voľných peňažných prostriedkov, pri stanovení optimálnej finančnej štruktúry, pri rozdeľovaní zisku, pri poskytovaní obchodných úverov a pod. Vysvetľujú, že znalosť finančného postavenia je potrebná ako vo vzťahu k minulosti, tak pre odhad a prognózovanie budúceho vývoja.

Ďalej autorky poukazujú na fakt, že finančná analýza je nedeliteľnou súčasťou finančného riadenia, pretože pôsobí ako spätná informácia o tom, aké výsledky podnik v jednotlivých oblastiach dosiahol, v čom sa mu jeho predpoklady podarilo splniť a kde naopak došlo k situácii, ktorej chcel predísť alebo ktorú nečakal. Samozrejme platí, že to, čo už prebehlo v minulosti, nemožno nijako ovplyvniť. Výsledky finančnej analýzy však môžu poskytnúť cenné informácie pre budúcnosť podniku. Výsledky finančnej analýzy slúžia nielen pre vlastné potreby firmy, ale i pre užívateľov, ktorí nie sú súčasťou podniku, ale sú s ním spojení finančne, hospodársky a pod.

Finančná analýza znamená podľa **Smejkal, V., Raisa, K. (2006)** oblasť, ktorá predstavuje významnú súčasť podnikového riadenia (potom hovoríme o internej

finančnej analýze), je taktiež zdrojom pre rozhodovanie subjektov mimo podnik (financujúcich bánk, akcionárov, konkurencie a pod., potom hovoríme o externej finančnej analýze). Vychádza v podstate z bežných účtovných výsledkov a z nich vypočítava ukazovatele, ktoré dávajú obraz o ekonomickom stave podniku. O tieto ukazovatele sa potom opierajú rozhodnutia manažmentu o ďalšom vývoji podniku, rovnako ako rozhodovania bánk o poskytnutí úveru alebo investorov o nákupe či predaji akcií (obchodného podielu).

Růčková, P. (2010) zastáva názor, že finančná analýza predstavuje systematický rozbor získaných dát, ktoré sú obsiahnuté predovšetkým v účtovných výkazoch. Finančné analýzy v sebe zahŕňajú hodnotenie firemnej minulosti, súčasnosti a predpovedanie budúcich finančných podmienok. **Hlavným zmyslom finančnej analýzy** je pripraviť podklady pre kvalitné rozhodovanie o fungovaní podniku. Je zrejmé, že existuje veľmi úzka spojitosť medzi účtovníctvom a rozhodovaním o podniku. Účtovníctvo predkladá z pohľadu finančnej analýzy do určitej miery presné hodnoty peňažných údajov, ktoré sa však vzťahujú iba k jednému časovému okamžiku a tieto údaje sú viac menej izolované. Aby mohli byť tieto dáta využité pre hodnotenie finančného zdravia podniku musia byť podrobené finančnej analýze. Finančná analýza je dôležitá pre manažment, akcionárov (respektíve vlastníkov), veriteľov a ďalších externých užívateľov.

Ďalej autorka uvádza, že finančná analýza má zmysel z časového hľadiska v dvoch rovinách. Prvou rovinou je fakt, že sa obzeráme do minulosti a máme šancu hodnotiť, ako sa firma vyvíjala až do súčasnosti. Druhou rovinou je fakt, že finančná analýza nám slúži ako základ pre finančné plánovanie vo všetkých časových rovinách. Umožní nám plánovanie krátkodobé, spojené s bežným chodom spoločnosti, i plánovanie strategické, súvisiace s dlhodobým rozvojom spoločnosti. Ak pracujeme s údajmi **ex post**, hodnotíme minulosť spoločnosti a máme podklady pre spracovanie finančnej analýzy. Výsledky finančnej analýzy potom spravidla slúžia ako vstupné údaje pre finančné plánovanie. Finančné plánovanie pracuje s údajmi **ex ante** a skúma finančné perspektívy konkrétnej spoločnosti.

Gurčík, I. (2004) definuje finančnú analýzu ako rozbor údajov, ktorých prvotným a hlavným zdrojom je finančné účtovníctvo. Ústredným zmyslom finančnej analýzy je dôjsť k určitým záverom o celkovej hospodárskej a finančnej situácii

podniku a poskytnúť manažmentu podniku podklady pre rozhodovanie. Finančná analýza poskytuje syntetický obraz o finančnej výkonnosti podniku. Jej podstata v užšom poňatí spočíva v hodnotení stavu a vývoja finančnej situácie podniku na základe rozboru účtovných výkazov.

K uvádzaným autorom sa názorovo prikláňa **Máče M. (2005)**, podľa ktorého taktiež finančná analýza predstavuje rozbor údajov, ktorých prvotným a spravidla hlavným zdrojom je finančné účtovníctvo. Analýzou údajov získaných z účtovníctva výkazov a z finančného účtovníctva môžeme získať prehľad o majetkovej, dôchodkovej a finančnej situácii podniku, podklady pre finančné rozhodovanie a finančné riadenie podniku. Finančnú analýzu možno chápať ako metódu, pomocou ktorej môžeme vzájomne porovnávať získané údaje a rozširovať tak ich vypovedaciu schopnosť. Predstavuje ohodnotenie minulosti, súčasnosti a predpokladanej budúcnosti účtovnej jednotky. Základným **kritériom pre usporiadanie metód** finančnej analýzy sa uvádza jednoduchosť, resp. zložitost' použitých matematických prístupov. Na základe tohto hľadiska členíme metódy finančnej analýzy na elementárne metódy a metódy finančnej analýzy (matematicko-štatistické a neštatistické metódy).

Významnú súčasť podnikového riadenia, ktorá zaujíma kľúčové postavenie pri hodnotení súčasného stavu a predvídaní budúceho vývoja nielen podniku, ale aj celého odvetvia národného hospodárstva považujú **Kotulič, R., Király, P., Rajčániová, M. (2010)** finančnú analýzu. Pomocou nej finanční analytici ľahšie a presnejšie odhalia slabé stránky podniku a problémy, ktoré vznikli, alebo môžu vzniknúť. Na druhej strane poukážu na silné stránky, o ktoré sa podnik môže oprieť a využiť na konkurenčnom trhu v svoj prospech. Z hľadiska riadiaceho procesu možno finančnú analýzu podniku považovať za spojovací článok medzi finančným účtovníctvom a finančným plánovaním. Účinné finančné riadenie sa nezaobíde bez priebežnej znalosti množstva finančných informácií, ktoré poskytuje práve účtovníctvo. Nevyhnutné je tiež priebežné monitorovanie hlavných finančných parametrov podniku, ich porovnávanie s prognózovaným stavom, resp. parametrami konkurenčných podnikov, a prijímanie opatrení usmerňujúcich vývoj žiaducim smerom.

Či už analyzujeme súvahu, výkaz ziskov a strát či prehľad o cash flow, je podľa **Kislingerovej, E., Hnilicu, J. (2008)** nutné mať stále na pamäti, že zdrojom pre všetky nadväzujúce analýzy sú práve tieto výkazy (spolu s výročnou správou) a bude celkom

iste potrebné počas analýzy do nich spätne nahliadať. Horizontálna a vertikálna analýza či pomerové ukazovatele sú iba pomocnými nástrojmi, ktoré nám umožňujú vidieť ľahšie niektoré súvislosti medzi výkazmi. Finančná analýza tak v žiadnom prípade nie je iba aplikáciou niekoľko dobre známych postupov, ale oveľa skôr cyklom, kedy sa v každom kroku môže objaviť nejaká dôležitá súvislosť, ktorá nám umožní firmu vidieť trochu inak a donúti nás niektoré predchádzajúce kroky prehodnotiť. Výber ukazovateľov by nemal obsahovať všetky možné typy, ale iba tie, ktoré sú pre pochopenie situácie firmy podstatné.

Predmetom finančnej analýzy je finančná situácia podniku uvádza **Baran D. (2008)**. Finančná situácia je skutočnosťou s veľmi zásadným vplyvom na tvorbu podnikového imidžu s významnými vonkajšími a vnútornými súvislosťami. Premieta sa do nej kvalita výroby podniku, úroveň komerčnej činnosti a poznanie trhu, inovačná aktivita.

Finančno-ekonomická analýza je dokument, ktorý rekapituluje a hodnotí výsledky podniku za analyzované obdobie, identifikuje a analyzuje okolnosti (činitele), ktoré ich determinovali, doterajší vývoj a dosiahnuté výsledky predikuje do budúcnosti a všetko to komprimuje do návrhu opatrení, ktorých realizácia má zabezpečiť dosiahnutie podnikových cieľov.

Podobný názor zastávajú **Alexy, J., Sivák, R. (2005)** a dopĺňajú, že finančná situácia podniku synteticky a komplexne odráža kvalitu podnikových aktivít, jeho ekonomickú úroveň a je preto dobrým východiskom a prostriedkom diagnostiky silných a slabých stránok podnikových činností. Významné sú aj vnútorné súvislosti finančnej situácie a jej analýzy. Finančná situácia podniku poskytuje celkovú charakteristiku podniku, ktorá umožňuje zdravo financovať činnosť podniku, t. j. správne zvoliť zdroje financovania potrieb a získané zdroje umiestňovať do jednotlivých zložiek majetku.

Finančno-ekonomická analýza umožňuje odhaliť slabé a silné miesta podniku, je prostriedkom diagnostikovania jeho „zdravia“ a poskytuje podnikovému manažmentu a vlastníkom informácie zásadného významu vysvetľujú **Vlachynský, K. a kol. (2006)**. Okrem toho má aj veľmi závažné externé súvislosti. Prostredníctvom nej vníma podnik jeho okolie a trh. Finančná situácia je ľahko „viditeľná“, pretože sa spravidla transformuje do schopnosti (či neschopnosti) platiť. Obchodní partneri – banky, dodávatelia, investori, akcionári a ďalšie subjekty – hodnotia podnik cez prizmu jeho

finančnej situácie a podľa nej určujú podmienky obchodného styku, napr. podmienky na poskytnutie úverov, platobné podmienky dodávok tovarov a pod. Na dosiahnutie „slušných“ obchodných podmienok je teda dôležité vykázať primeranú finančnú situáciu.

Strážovská, H a kol. (2005) označuje finančnú analýzu za významnú súčasť podnikového riadenia. Je tesne spojená s účtovníctvom a finančným riadením podniku. Pravdepodobnosť úspešnosti riadenia podniku závisí od kvality rozhodnutí, ktorým predchádzajú kvalitné, pravdivé a účelne spracované informácie.

Analýza finančnej činnosti podniku známa aj ako finančná analýza súvisí s celou činnosťou podniku, pretože sa zaoberá skúmaním vnútro podnikových finančno-ekonomických faktorov. Sleduje a skúma predovšetkým hodnotovú stránku reprodukčného procesu cez finančné vzťahy medzi jeho zložkami. Má veľmi široké poslanie a uplatnenie a je jednou z hlavných častí komplexnej analýzy podniku.

Za jeden zo základných postupov a spôsobov posudzovania finančno-hospodárskych javov a s nimi súvisiacich väzieb, ktoré neustále prebiehajú v kontrolovanom objekte (podniku, inštitúcii) a ktoré súvisia s funkciami tohto objektu, ako aj iných nadväzujúcich objektov považuje **Koščo, T. (2004)** finančnú analýzu (rozbor) a kontrolu. Ide o väzby ovplyvňujúce hospodárske vlnenie ako i spätné väzby k jednotlivým častiam objektu (firmy, podniku), väzby súvisiace s posudzovaním jednotlivých operácií. Tieto väzby majú svoje peňažné zameranie a sú späté so získavaním kapitálu a s finančným hospodárením firmy (podniku), ako aj jeho výsledkami v syntéze údajov a informácií.

Finančná analýza a kontrola má široké poslanie. Zaoberá sa analyzovaním a kontrolou predovšetkým hodnotovej stránky reprodukcie cez peňažné a finančné vzťahy, väzby a operácie. Má možnosť poznávať, posudzovať, kontrolovať a vyhodnocovať tak hospodárenie ekonomických subjektov ako aj objektívne procesy, ktoré v hospodárstve prebiehajú. Analýza sa orientuje najmä na získavanie podkladov pre pružné a rýchle rozhodovanie, a to v širších súvislostiach.

V trhovom hospodárstve zahŕňa finančná analýza a kontrola širokú problematiku, v ktorej sa stretávajú prierezové procesy analytického posudzovania, to znamená od mikrofinančnej problematiky hospodárskych subjektov po hodnotenie vyúsťujúce

do oblasti analýzy podmienok na podnikateľskú činnosť, čiže do makroekonomickej problematiky.

V podnikateľskej sfére majú finančné analýzy dôležitý význam pri získavaní informácií potrebných nielen pre vlastníkov kapitálu, ale aj pre manažérske vedenie firiem. Finančná analýza firmy je určitým východiskom ostatných analýz uskutočňovaných v manažérskej činnosti, pretože to vyplýva z cieľa podnikania, postavenia a významu finančného trhu a kapitálu pri zakladaní podniku a pri jeho udržaní v konkurenčných vzťahoch, ako aj pri jeho záujme na rentabilite a zisku, ako aj pri ďalšom sústreďovaní a využívaní kapitálu.

Nielen firma ale aj každý podnikateľ by mal ovládať základy finančno-ekonomickej analýzy podniku, aby vedel posúdiť, v akom stave sa jeho firma nachádza, aké faktory ovplyvňujú jej finančnú situáciu a akým smerom sa bude vyvíjať hovorí **Majková, M. (2008)**.

Finančno-ekonomická analýza predstavuje materiál, ktorý rekapituluje a hodnotí výsledky podniku za určité (analyzované) obdobie. Identifikuje a kvantifikuje činitele, ktoré determinovali ich doterajší vývoj, dosiahnuté výsledky, prolonguje do budúcnosti a všetko to komprimuje do návrhu opatrení, ktorých realizácia má zabezpečiť udržanie, resp. zlepšenie podnikových cieľov.

Ekonomická analýza nám poskytuje celkový pohľad na riadený objekt, odráža najpodstatnejšie príčinné a následné väzby, je základom na vypracovanie a prijatie riadiacich rozhodnutí s cieľom regulovať riadiace (hospodárske) procesy. Finančná analýza poskytuje pohľad na ekonomickú situáciu podniku a postavenie jej kapitálových aktív na finančných trhoch, t.j. predstavuje súbor metód, ktoré hodnotia ekonomickú situáciu podniku pomocou súborov ukazovateľov.

1.2 Úlohy, ciele a funkcie finančnej analýzy

Kovanicová, D. a kol. (2005) zastávajú názor, že zásadné úlohy finančnej analýzy možno zosumarizovať nasledujúcim spôsobom:

- zhodnotenie dosiahnutia hlavného cieľa (cieľov) v jednotlivých obdobiach aj za dlhší časový úsek,

- posúdenie výkonov podniku, ktoré zabránili dosiahnutiu lepších výsledkov, a faktorov, ktoré napomáhali úspech,
- navrhnutie zásad finančného riadenia potrebných na optimalizáciu súčasného využívania finančných zdrojov,
- stanovenie hraníc udržateľného rozvoja podniku,
- príprava základných údajov pre finančné plány budúceho obdobia.

Úlohu finančnej analýzy je určiť, ktoré činitele a s akou intenzitou sa podieľali na formovaní finančnej situácie, objasňuje **Baran D. (2008)**. Finančná analýza je užitočným a účinným diagnostickým prostriedkom umožňujúcim posudzovať finančné zdravie podniku. Ďalšou úlohou finančnej analýzy je poskytovať potrebné informácie primárnym užívateľom, t. j. akcionárom a ostatným záujemcom, ktorí majú objektívny záujem na informácii o finančnom stave podniku. Sú to predovšetkým externí analytici cenných papierov, manažéri, zamestnanci, veritelia, zákazníci, komunálny sektor, vládne inštitúcie.

Gurčík, E. (2004) považuje za úlohu finančnej analýzy je objasniť, či „dešifrovať“ číselné údaje získané z účtovnej závierky a pre rôznych záujemcov tak poskytnúť základnú charakteristiku efektívnosti finančného hospodárenia podniku, t.j. určiť, či je podnik spravovaný podľa zásad zdravého a racionálneho podnikania. Analýza finančného stavu podniku je teda zhodnotenie celkovej finančnej situácie podniku a definovanie príčin, ktoré ju zavinieli. Analýze môžu byť podrobené finančné ukazovatele charakterizujúce minulosť – finančná analýza „ex post“, respektíve jeho predpokladaný vývoj v budúcnosti – finančná analýza „ex ante“. Základom finančnej analýzy je hodnotenie majetkovej a kapitálovej štruktúry, pomerových ukazovateľov, ako aj peňažných tokov (cash flow).

Z hľadiska podniku môžeme rozlíšiť externú a internú finančnú analýzu. Rozlíšenie finančnej analýzy na externú a internú je podľa **Šlosárovej, A. (2006)** dôležité z hľadiska pochopenia cieľov, ktoré chceme finančnou analýzou dosiahnuť a z hľadiska použitia východiskových údajov.

Riadenie majetkovej i finančnej štruktúry podniku, cenovej a investičnej politiky, riadenia zásob atď. je založené na výsledkoch finančnej analýzy uvádzajú **Synek, M. a kol. (2007)**. Jej hlavnou úlohou je poskytovať informácie o finančnom zdraví podniku. Môžeme ju nazvať **internou analýzou**. Zameriava sa na porovnávanie

skutočnosti s plánom, so skutočnosťou minulých období a na stanovenie trendov vývoja, porovnávanie s podnikmi z toho istého odvetvia a konkurenčnými podnikmi, porovnávanie skutočnosti so štandardnými hodnotami. V širšom poňatí sa finančná analýza zameriava i na budúcnosť, predovšetkým na predikciu finančnej tiesne, nebezpečia prevzatia cudzím podnikom, na predpokladané budúce ocenenie podniku.

Externá analýza podniku je vykonávaná zvonku – bankami, investormi, obchodnými partnermi (dodávateľmi, odberateľmi), konkurenčnými podnikmi, zamestnancami (odbory), štátom (jeho finančnými inštitúciami, orgánmi štátnej správy). Prameňom údajov sú bežne dostupné údaje, ktoré poskytujú finančné výkazy ako je súvaha, výkaz ziskov a strát, príloha, výkaz o cash flow, výroky audítora, výročná správa, poprípade ak sú dostupné ďalšie údaje z účtovníctva finančného, manažérskeho alebo i z rôznych štatistických prešetovaní.

Posúdiť finančné zdravie podniku pokladajú **Kotulič, R., Király, P., Rajčániová, M. (2010)** za všeobecný cieľ finančnej analýzy a na základe toho prijať závery užitočné pre rozhodovanie manažérov, založené na exaktnosti, nie len na intuícii či nepodložených odhadoch. Snaží sa nájsť slabé stránky (ktoré by v budúcnosti mohli vyvolať problémy aj napriek tomu, že v súčasnosti sa ešte viditeľne neprejavili), silné stránky (ktoré môže podnik v budúcnosti využiť v svoj prospech).

Za hlavný cieľ finančnej analýzy považujú autori potrebu objasniť, resp. dať čo najrealistickejší obraz o finančnej situácii podniku, o jeho efektívnosti hospodárenia, o jeho postavení na trhu v podobe vhodných výstupov pre všetkých, ktorí tieto informácie potrebujú (a majú oprávnenie ich dostať). Medzi takéto subjekty patria manažéri podniku, zamestnanci, banky, reálni alebo potenciálni investori, veritelia, štátne orgány (daňové, miestne, súdy), verejnosť. Tento cieľ v konečnom dôsledku vedie k trvalému udržiavaniu stabilnej finančnej situácie, t. j. vykazovanie primeranej úrovne výsledkov a ukazovateľov hospodárenia, ako aj ich primeranej dynamiky.

Cieľom finančnej analýzy podniku je zhodnotiť finančnú situáciu (finančné zdravie) podniku a určiť, ktoré činitele a s akou intenzitou sa na formovaní finančnej situácie podniku podieľali. To si vyžaduje systematizáciu činiteľov a poznanie charakteru ich pôsobenia. konštatujú **Lesáková, E. a kol. (2007)**.

Cieľom finančno-ekonomickej analýzy podľa autorov je zhodnotiť výsledky činnosti podniku za analyzované obdobie, identifikovať a kvantifikovať okolnosti (činitele), ktoré ich determinovali, a na základe dosiahnutých výsledkov navrhnúť opatrenia, ktorých realizácia zabezpečí dosiahnutie podnikových cieľov.

Podľa **Růčkovej, P. (2010)** podstatou finančnej analýzy je splnenie dvoch základných funkcií:

1. Preveriť finančné zdravie podniku (ex-post analýza) – hľadáme odpoveď na otázku, aká je finančná situácia podniku k určitému dátumu. Ide o historický vývoj a odhad toho, čo možno očakávať v najbližšej budúcnosti.
2. Vytvoriť základ pre finančný plán (ex-ante analýza) – opiera sa o poznatky finančnej analýzy, ktoré sú základom pre plánovanie hlavných finančných veličín.

Hlavnou úlohou finančnej analýzy je overenie obchodnej zdatnosti podniku a tým udržanie majetkovej finančnej stability.

Kotulič, R., Király, P., Rajčániová, M. (2010) uvádzajú šesť základných funkcií, ktoré plní finančná analýza:

- **analytická a hodnotiaca** – umožňuje vhodnými nástrojmi a metódami analyzovať a hodnotiť finančnú situáciu podniku,
- **kvantifikačná** – číselne vyjadruje javy a procesy, vývoj, a tak umožňuje určiť úroveň, objem, odchýlky skúmaných javov,
- **poznávacia** – umožňuje na základe výsledkov analýz a hodnotení spoznať finančnú situáciu, postavenie podniku, úroveň prebiehajúcich procesov, vlastnosti analyzovaných veličín, ich vývoj a vzájomné vzťahy,
- **informačná** – je zdrojom informácií pre manažment, zamestnancov, veriteľov, investorov, štátne orgány i verejnosť,
- **kontrolná** – poskytuje cenné informácie na vykonávanie kontroly,
- **stimulujúca, resp. rozvojová** – vedomím o svojom postavení a úrovni reprodukčného procesu pôsobí motivačne na zlepšovanie, resp. zefektívnenie podnikovej činnosti a procesov.

1.3 Postupy a metódy finančnej analýzy

Lesáková, E. a kol. (2007) považuje analýzu za základnú metódu vedeckého poznávania. Objekt skúmania sa pri analýze rozkladá na jednotlivé časti tak, aby sa poznaním ich vzájomných vzťahov dospelo k hlbšiemu pochopeniu skúmaného objektu (javu alebo procesu). Objektom skúmania ekonomickej analýzy podniku sú ekonomické javy a procesy na úrovni podniku.

Aplikácia metódy analýzy predpokladá súčasné použitie:

1. empiricko-induktívneho prístupu, ktorý je veľmi dôležitý pri získavaní hypotéz,
2. logicko-deduktívneho prístupu významného pri konštrukcii modelov.

Finančná situácia je komplexný a mnohvrstevný jav. Pri analýze celkovej finančnej situácie podniku sa sústreďuje pozornosť na hlavné formy jej prejavu. Je to schopnosť hradiť záväzky – **likvidita**, úroveň využitia viazaného majetku – **aktivita**, štruktúra finančných zdrojov – **zadlženosť**, **rentabilita** ako komplexné, syntetické vyjadrenie výkonnosti podniku, a pri niektorých právnych formách (akciové spoločnosti) aj **trhová hodnota podniku**.

Po analýze a zhodnotení celkovej finančnej situácie podniku nasleduje analýza relevantných činiteľov, ktoré ju ovplyvnili. Pri determinácii jednotlivých činiteľov sa stretávame s dvomi skupinami činiteľov. Prvú skupinu tvoria **externé činitele**, ktoré pôsobia na podnik z jeho okolia. Mnohé majú podobu štátnych opatrení či zásahov (daňová, menová, colná a iné politiky štátu), ktorých pôsobenie či účinky nemôže podnik zásadným spôsobom ovplyvniť, majú objektívny charakter. Druhú skupinu predstavujú **interné činitele**. Ich prostredníctvom docieľujeme zavádzanie finančnej analýzy do vnútropodnikových a ekonomických oblastí. Možno ich rozdeliť na kvalitatívne a kvantitatívne činitele. Podnikateľské subjekty ich môžu svojimi aktivitami ovplyvniť.

Kotulič, R., Király, P., Rajčániová, M. (2010) vysvetľujú, že každá požiadavka na vykonanie finančnej analýzy si vyžaduje individuálny prístup. Podľa toho sa bude meniť aj výber, rozsah a postupnosť jednoduchých krokov vykonávania finančnej analýzy. Postup teda vždy vyplýva zo situácie a zámeru finančnej analýzy, pozostáva z troch fáz:

1. príprava finančnej analýzy,
2. finančná analýza,
3. využitie výstupov finančnej analýzy.

Alexy, J., Sivák, R. (2005) vyjadrujú názor, že k nosným otázkam finančnej analýzy patrí:

- Analýza **likvidity** podniku, ktorá je zameraná na posúdenie schopnosti podniku uhrádzať svoje záväzky. Otázka likvidity je často podceňovaná, pretože stredobodom záujmu väčšiny podnikov býva rentabilita a zisk.
- Analýza **rentability** podniku predstavuje analýzu pasív súvahy a predstavuje určitú syntézu predchádzajúcich troch analýz, ktorých výsledky sa premietajú v rentabilite a dávajú komplexný pohľad na činnosť podniku.
- Analýza **finančnej situácie**, ktorá je zameraná na skúmanie a posúdenie finančných zdrojov podniku a ovplyvňovanie ich racionálnej štruktúry.
- Analýza **aktivity** podniku, ktorá je orientovaná na skúmanie efektívnosti využitia podnikového majetku, t.j. ako efektívne podnik hospodári so svojimi aktívami.
- Analýza **trhovej hodnoty** podniku – tvorí súčasť finančnej analýzy, pri ktorej sa uplatňuje pohľad subjektov situovaných v trhovom okolí, ktorí majú záujem o trhovú hodnotu podniku.

Finančnú analýzu možno prehliť, najčastejšie pomocou pomerových finančných ukazovateľov uvádzajú **Vlachynský, K. a kol. (2006)**. Štandardný postup finančnej analýzy (uskutočnenej v podmienkach podvojne účtujúceho podniku) pozostáva z týchto logicky a chronologicky súvisiacich a nadväzujúcich krokov:

- vypočítať finančné pomerové ukazovatele analyzovaného podniku,
- porovnať podnikové ukazovatele s priemernými ukazovateľmi v príslušnom odbore podnikania (prípadne s externými hodnotami),
- preskúmať vývoj podnikových ukazovateľov v čase,
- analyzovať vzájomné vzťahy medzi pomerovými finančnými ukazovateľmi,
- navrhnúť opatrenia na budúce obdobie.

Na finančnú analýzu možno použiť ukazovatele **likvidity**, vyjadrujúce a kvantifikujúce schopnosť podniku uhradiť splatné záväzky, **aktivity**, vyjadrujúce

a kvantifikujúce ako efektívne podnik hospodári so svojimi aktívami, **rentability** (výnosnosti), vyjadrujúce výsledok (výnosnosť) podnikového úsilia, **zadlženosti**, vyjadrujúce a kvantifikujúce rozsah použitia cudzieho kapitálu na financovanie potrieb podniku, **trhovej hodnoty podniku**, obohacujúce finančnú analýzu o pohľad subjektov „zvonku“, teda investorov, resp. potenciálnych investorov.

Metódou rozumieme spôsob, pomocou ktorého sa získavajú, klasifikujú a vysvetľujú vedecké poznatky vo vedných odboroch, uvádza **Koščo, T. (2004)**. Medzi najdôležitejšie postupy a metódy, t.j. spôsoby získavania a hodnotenia vedeckých poznatkov, využívaných pri finančnej analýze patrí:

- **empíria** – využívaná skúsenými odborníkmi na základe prvých podkladov informujúcich o skutkovom stave danej situácie,
- **faktografia** – zachytávajúca fakty, ktoré popisuje na základe reálneho hodnotenia skutočností,
- **symptomatika** – predstavujúca hodnotenie faktorov na základe príznakov (symptómov), ktoré sa prejavujú najmä v odchýlkach od normálneho priebehu ekonomických javov a procesov. Využíva empirické, faktografické a ďalšie úsudky a zvyšuje stupeň poznania finančno-ekonomických javov a procesov, čím poskytuje dôležité informácie pre diagnostiku objektu,
- **faktorizácia** – predstavujúca dekompozíciu pomocou faktorov (činiteľov) ovplyvňujúcich ekonomický vývoj,
- **funkcionalita** – hodnotiaca funkčný zmysel vzájomnej závislosti osobitných finančno-ekonomických prvkov z hľadiska štrukturálnych činiteľov, ako sú zariadenia, pracovníci ako aj štrukturálnych pohybov, a to pri výrobe a spotrebe. Využíva aj kauzálne hodnotenie príčin finančno-ekonomických zmien,
- **matematické a štatistické metódy** - využívajúce diferenciálny počet, regresnú analýzu, sieťové analýzy, mnohorozmerné analýzy, matematické programovanie,
- **ďalšie metódy** – využívané finančnou vedou a ekonomickými vedami vôbec, t.j. systémový prístup, indukcia, dedukcia.

Podľa **Synek, M. a kol. (2007)** pre finančnú analýzu možno použiť dve základné rozborové techniky, a to tzv. **percentuálny rozbor** a **pomerovú analýzu**. Obe vychádzajú z absolútnych ukazovateľov, a to ako stavových, tak intervalových,

tokových. Technika percentuálneho rozboru vypočítava percentný podiel jednotlivých položiek súvahy na aktívach a položiek výsledovky na výnosoch (tržbách). O takto zostavených výkazoch hovoríme ako o výkazoch zostavených v spoločnom rozmere a analýza na nich založená sa niekedy nazýva vertikálna analýza. Percentuálne podiely sa porovnávajú v čase, s plánom, medzi podnikovo, s odvetvovými priemermi alebo so štandardmi (normovanými) alebo doporučenými hodnotami. Porovnanie ukazovateľov v čase je označované ako horizontálna (niekedy trendová) analýza. Nástrojmi analýzy sú základné a reťazové indexy.

Prostredníctvom finančnej analýzy môžeme získať informácie o rôznych charakteristikách skúmaného objektu. Služi k hodnoteniu podniku ako z hľadiska jeho minulosti a súčasnosti, tak – za predpokladu dostupnosti relevantných prognóz – i z hľadiska očakávanej budúcnosti finančného hospodárenia uvádzajú **Smejkal, V., Rais, K. (2006)**.

Metódy finančnej analýzy podľa autorov môžeme rozdeliť napríklad takto:

1. Analýza absolútnych (stavových) ukazovateľov:
 - analýza trendov (horizontálna-indexová analýza),
 - percentuálny rozbor (vertikálna analýza).
2. Analýza rozdielových a tokových ukazovateľov:
 - analýza fondov finančných prostriedkov,
 - analýza cash-flow.
3. Priama analýza pomerových ukazovateľov.
4. Analýza sústav ukazovateľov
 - Du Pontov rozklad,
 - Metóda EVA,
 - Grafická analýza (metóda spider graf).

Z metodologického hľadiska je potreba si uvedomiť, že pri realizácii finančnej analýzy musíme dbať na primeranosť voľby metód analýzy vysvetľuje **Růčková, P. (2010)**. Voľba metódy musí byť vykonaná s ohľadom na:

- **účelnosť** – to znamená, že musí vyhovovať dopredu zadanému cieľu. Finančný analytik pracuje vždy na zákazku a musí si teda uvedomiť, k akému účelu má výsledná analýza slúžiť. Na jednoduché otázky hľadáme odpovede

na jednoduchých prostriedkoch analýzy. Neznamená to však, že budeme poskytovať dogmatické odpovede. Je potreba mať stále na pamäti, že nie pre každú firmu sa hodí rovnaká sústava ukazovateľov či jedna konkrétna metóda. Interpretácia musí byť vždy prevedená citlivo, ale s dôrazom na možné riziká, ktoré by z chybného použitia analýzy plynuli.

- **nákladnosť** – analýza potrebuje čas a kvalifikovanú prácu, čo so sebou nesie celú radu nákladov, ktoré by však mali byť primerané návratnosti takto vynaložených nákladov, hĺbka a rozsah analýzy musí odpovedať očakávanému ohodnoteniu rizík spojených s rozhodovaním.
- **spoľahlivosť** – tu nemožno zvýšiť rozšírením množstva porovnávaných podnikov, ale kvalitnejším využitím všetkých dostupných dát. Čím spoľahlivejšie budú vstupné informácie, tým spoľahlivejšie by mali byť výsledky vyplývajúce z analýzy.

Každá použitá metóda musí mať vždy spätnú väzbu na cieľ, ktorý má splniť a zároveň by sa malo kontrolovať, či použitá metóda najlepšie odpovedá vytýčenému cieľu. Podľa autorky všeobecne platí, že čím lepšie metódy, tým spoľahlivejšie závery, tým nižšie riziko chybného rozhodnutia a tým vyššie nádeje na úspech.

V ekonómii sa obvykle rozlišujú dva prístupy k hodnoteniu ekonomických procesov. Sú to **fundamentálna** a **technická analýza**. Na znalostiach vzájomných súvislostí medzi ekonomickými a mimo ekonomickými procesmi je založená fundamentálna analýza. Opiera sa o značné množstvo informácií a odvodzuje závery spravidla bez algoritmizovaných postupov. Oproti tomu technická analýza využíva matematické, matematicko-štatistické a ďalšie algoritmizované metódy ku kvantitatívnemu spracovaniu dát a následnému posúdeniu výsledkov z ekonomického hľadiska. Je však zrejmé, že oba prístupy sú si pomerne blízke, pretože hodnotenie výsledkov technickej analýzy by bolo veľmi namáhavé bez „fundamentálnych“ znalostí ekonomických procesov. Je preto spravidla nevyhnutné, aby sa oba typy analýz vzájomne kombinovali.

Zalai, K. a kol. (2008) popisujú ďalšiu metódu na vypracovanie finančnej analýzy. Postup zhrnuli do dvoch nasledujúcich krokov:

Východiskovým krokom je výpočet relatívnych finančných ukazovateľov. Zvolené sú tak, aby umožnili analyzovať rozhodujúcu stránku finančnej situácie podniku:

- Schopnosť hradiť záväzky, pri ktorých sa predpokladá štandardné správanie podniku, pri ktorom je jeho schopnosť hradiť záväzky určená len jeho finančnou situáciou. O tejto schopnosti vypovedajú **ukazovatele likvidity**.
- Úroveň využitia majetku. Predpokladá sa že v podniku lepšie využívajúcom viazaný majetok je i finančná situácia konsolidovanejšia ako v podniku s horším využitím majetku. O tejto stránke vypovedajú **ukazovatele aktivity**.
- Štruktúru finančných zdrojov pôsobiacu na stabilitu podniku. Vypovedajú o nej **ukazovatele zadlženosti**.
- Celkovú výnosnosť podniku syntetizujúcu predchádzajúce tri stránky do jednej charakteristiky. Vypovedajú o nej **ukazovatele rentability**.
- **Trhovú hodnotu podniku**, o ktorú sa zaujímajú investori.

Následne analytik uplatní niekoľko postupov, ktoré objektivizujú jeho pohľad na podnik:

- Porovnanie ukazovateľov a analyzovaného podniku s ukazovateľmi iných podnikov, častejšie s priemernými, ale i extrémnymi, hodnotami ukazovateľov za daný odbor činnosti, prípadne rozdelenie súboru podnikov daného odboru do pásiem a zaradenie analyzovaného podniku do niektorého z nich.
- Zohľadnenie časového kontextu pri hodnotení ukazovateľov. Statický, z časovej súvislosti vytrhnutý údaj je „plochý“, hodnotenie situácie objektivizuje a obohätí akceptovanie toho, čo súčasnému výsledku predchádzalo, teda rešpektovanie vývoja.
- Hodnotenie situácie významne objektivizuje poznanie činiteľov, ktoré dosiahnutú úroveň polohu a vývoj podniku determinovali.

Členenie metód používaných vo finančno-ekonomickej analýze podniku podľa **Lesákovej L. a kol. (2007)**:

- **štatistické metódy** – majú vo finančno-ekonomickej analýze podniku široké uplatnenie. Najviac sa používajú stredné hodnoty, miery variability, pomerové

čísla vývoja, časové rady, regresná a korelačná analýza. Všetky štatistické metódy pracujú so štatistickými ukazovateľmi.

- **matematické metódy** – sa v ekonomickej analýze využívajú ako prostriedok kvantitatívneho vyjadrenia stavu, štruktúry a vzťahov jednotlivých prvkov ekonomického javu. Bežne sa používajú metódy elementárnej matematiky (aritmetika, lineárna algebra a pod.), metódy matematickej analýzy (teória funkcií, diferenciálny a integrálny počet a pod.), matematické modely.
- **grafické metódy** – majú v analýze podniku pomerne vysokú frekvenciu používania. Je to dané tým, že riešenú problematiku znázorňujú veľmi zrozumiteľne a prehľadne.

Základnou úlohou uvedených metód vo finančno-ekonomickej analýze je:

- objasniť vzájomné väzby a zákonitosti fungovania ekonomických javov a procesov,
- kvantitatívne vyjadriť vzájomné väzby a zákonitosti,
- odhaliť vnútorné rezervy v analyzovanej ekonomickej činnosti.

K základným metódam, ktoré sa pri finančnej analýze využívajú, patria podľa **Knápkovej A., Pavelkovej, D. (2010)** najmä:

- **Analýza stavových (absolútnych) ukazovateľov.** Ide o analýzu majetkovej a finančnej štruktúry. Užitočným nástrojom je analýza trendov (horizontálna analýza) a percentuálny rozbor jednotlivých čiastkových položiek súvahy (vertikálna analýza).
- **Analýza tokových ukazovateľov.** Týka sa najmä analýzy výnosov, nákladov, zisku a cash flow.
- **Analýza rozdielových ukazovateľov.** Najvýraznejším ukazovateľom je čistý pracovný kapitál.
- **Analýza pomerových ukazovateľov.** Ide predovšetkým o analýzu ukazovateľov likvidity, rentability, aktivity, zadlženosti, produktivity, ukazovateľov kapitálového trhu, analýza ukazovateľov na báze cash flow a ďalších ukazovateľov.
- **Analýza sústav ukazovateľov.**
- **Súhrnné ukazovatele hospodárenia.**

2 Cieľ práce

Hlavným cieľom diplomovej práce je posúdenie finančno-ekonomickej situácie vybraného poľnohospodárskeho podniku na základe nástrojov finančnej analýzy, využitím pomerových ukazovateľov a údajov za obdobie rokov 2007-2009. Za vybraný podnik bolo zvolené Poľnohospodárske výrobné a obchodné družstvo Kočín, ktoré sa zaoberá rastlinnou i živočíšnou výrobou, ťažbou dolomitického vápenca.

Súčasťou vrcholového cieľa bolo zhodnotenie výsledkov zosumarizovať momentálnu situáciu, poukázať na faktory, ktoré ju mohli zapríčiniť a na základe teoreticko-praktických skúseností navrhnúť opatrenia, ktoré by mohli zabezpečiť pozitívny vývoj finančnej a ekonomickej situácie sledovaného podniku. Ako základný predpoklad pre úspešné vykonanie finančnej analýzy nám poslúžili základné finančné zdroje – súvahy a výsledovky, ktoré boli súčasťou účtovnej závierky podniku.

Na dosiahne hlavného cieľa bola potrebná realizácia týchto čiastkových cieľov:

- posúdiť finančnú stabilitu podniku pomocou ukazovateľov likvidity,
- preveriť efektívnosť činnosti podniku prostredníctvom ukazovateľov rentability,
- preskúmať ako efektívne podnik využíva svoj majetok využitím ukazovateľov aktivity,
- prebádať schopnosť splácať záväzky pomocou ukazovateľov zadlženosti
- v rámci ekonomickej analýzy sme skúmali vplyv jednotlivých faktorov na rentabilitu vlastného imania pomocou pyramídového rozkladu
- posúdiť vplyv determinantov na výsledok hospodárenia podnikateľského subjektu
- uskutočniť analýzu ex ante pomocou vybraných indexov vypísať na zistenie budúcej finančnej situácie podniku

Diplomová práca v tomto podniku nám umožnila aplikovať teoretické vedomosti získané počas vysokoškolského štúdia v praxi a využitie týchto poznatkov pri zlepšení finančnej a ekonomickej situácie podniku.

3 Metodika práce a metódy skúmania

Diplomová práca je spracovaná v 5. kapitolách. Niektoré sú z dôvodu prehľadnosti členené na podkapitoly. Logicky aj metodicky na seba nadväzujú a tvoria jeden celok. Prácu môžeme rozdeliť do dvoch hlavných celkov – teoretická a praktická časť.

Prvá kapitola je venovaná súčasnému stavu riešenej problematiky doma i v zahraničí. Sú porovnávané rôzne názory a definície finančnej analýzy, ako aj cieľov, úloh, funkcií, postupov a metód finančnej analýzy.

V druhej kapitole je vypracovaný hlavný cieľ práce a čiastkové ciele potrebné na realizáciu hlavného cieľa.

V tretej kapitole je rozobratá metodika práce so zvýrazneným obsahom jednotlivých kapitol, postupom a metódami použitými pri vypracovaní diplomovej práce, vzorcami a súhrn modelov so spôsobom vyhodnocovania.

Štvrtá kapitola je praktickou časťou práce. V úvode je stručne charakterizovaný analyzovaný podnik, ďalej je vypracovaná analýza ex post a ex ante.

Piata kapitola zobrazuje súhrn poznatkov, návrhov a odporúčaní, ako aj celkové zhodnotenie finančnej situácie Poľnohospodárskeho výrobného a obchodného družstva Kočín.

Pri spracovaní jednotlivých kapitol diplomovej práce bol použitý nasledovný postup:

- štúdium domácej i zahraničnej literatúry a jej následné spracovanie do prehľadu literatúry,
- analýza účtovných výkazov vybraného podniku,
- zabezpečenie dodatočných informácií metódou riadeného rozhovoru s pracovníkmi analyzovaného podniku,
- vypracovanie horizontálnej a vertikálnej analýzy súvahy, posúdenie platnosti zlatého bilančného pravidla,
- vypracovanie pyramídových rozkladov výsledku hospodárenia a rentability vlastného kapitálu,

- vypracovanie finančnej analýzy prostredníctvom pomerových ukazovateľov likvidity, rentability, aktivity a zadlženosti podniku,
- predpovedanie finančno-ekonomickej situácie podniku, v rámci ktorej boli použité nasledovné predikčné metódy - index IN 95, IN 99, IN 05, CH index, G-index, Douchova bilančná analýzy I. a II.

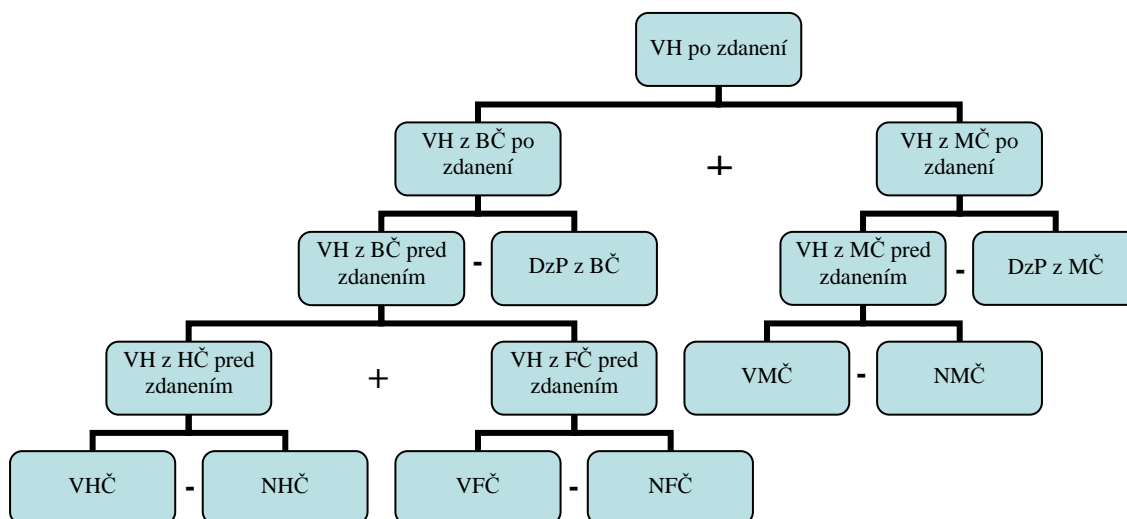
Aktíva	Súvaha	Pasíva
Dlhodobý majetok + dlhodobé pohľadávky		Dlhodobé zdroje krytia
Obežný majetok		Čistý pracovný kapitál
		Krátkodobé zdroje krytia

Obr. 1

Bilančné pravidlo

Zdroj: Gurčík, L.: Podnikateľská analýza a kontroling

Pyramídový rozklad výsledku hospodárenia

Obr. 2

Pyramídový rozklad výsledku hospodárenia

Zdroj: http://www.pedel4.szm.com/5/fea/analyza_vysledku_hospodarenia.ppt

Keďže je medzi ukazovateľmi aditívna väzba, postup kvantifikácie vplyvu bude nasledovný:

$$\frac{\text{VH po zdanení}}{\text{VH z BČ po zdanení}} = \frac{\Delta\text{VH z BČ po zdanení}}{\Delta\text{VH po zdanení}} * \Delta\text{VH po zdanení}$$

Ak sme daný výraz vynásobili zmenou vrcholového ukazovateľa v merných jednotkách vrcholového ukazovateľa (resp. v percentách), výsledok je v merných jednotkách, ktorými je meraný vrcholový ukazovateľ (resp. v percentuálnych bodoch).

V tomto prípade platí, že súčet vypočítaných vplyvov ukazovateľov prvého stupňa sa rovnajú vplyvu príslušného vrcholového ukazovateľa, ak sú správne vypočítané tieto vplyvy.

Podobne sme vypočítali vplyvy všetkých čiastkových ukazovateľov.

Pyramídový rozklad rentability vlastného kapitálu

Vrcholový ukazovateľ: $\frac{Z}{VI}$

Prvý stupeň rozkladu: $\frac{Z}{VI} = \frac{Z}{CK} \times \frac{CK}{VI}$

Druhý stupeň rozkladu (vetva A): $\frac{Z}{CK} = \frac{Z}{V} : \frac{CK}{V}$

Druhý stupeň rozkladu (vetva B): $\frac{CK}{VI} = 1 + \frac{DZÁV}{VI} + \frac{KZÁV}{VI} + \frac{BÚ}{VI} + \frac{OSP}{VI}$

Tretí stupeň rozkladu (vetva AA):

$$\frac{Z}{V} = \frac{VHČ}{V} + \frac{FV}{V} + \frac{MV}{V} - \frac{NPT}{V} - \frac{SME}{V} - \frac{SL}{V} - \frac{OsN}{V} - \frac{ODP}{V} - \frac{Nú}{V} - \frac{ONN}{V}$$

Tretí stupeň rozkladu (vetva AB – 1. variant):

$$\frac{CK}{V} = \frac{VI}{V} + \frac{DZÁV}{V} + \frac{KZÁV}{V} + \frac{BÚ}{V} + \frac{OSP}{V}$$

Tretí stupeň rozkladu (vetva AB – 2. variant):

$$\frac{CK}{V} = \frac{M}{V} = \frac{DM}{V} + \frac{ZÁS}{V} + \frac{POH}{V} + \frac{FÚ}{V} + \frac{OSA}{V}$$

Kvantifikácia vplyvu zmeny ukazovateľa prvého stupňa rozkladu $\frac{Z}{CK}$ na zmenu

vrcholového ukazovateľa $\frac{Z}{VI}$:

Keďže je medzi ukazovateľmi multiplikatívna väzba (násobenie), použijeme vzhľadom na presnosť výsledkov logaritmickej metódu kvantifikácie. Môže byť použitá v prípade ak index analyzovaných ukazovateľov je väčší ako nula:

$$\frac{\frac{Z}{VI}}{\frac{Z}{CK}} = \frac{\log I_{\frac{Z}{CK}}}{\log I_{\frac{Z}{VI}}} * \Delta \frac{Z}{VI} - \text{výsledok je v merných jednotkách, ktorými je meraný}$$

vrcholový ukazovateľ (absolútne vyjadrenie)

$$\frac{\frac{Z}{VI}}{\frac{Z}{CK}} = \frac{\log I_{\frac{Z}{CK}}}{\log I_{\frac{Z}{VI}}} * (I_{\frac{Z}{VI}} - 1) * 100 - \text{výsledok je v relatívnej hodnote (percentuálne body)}$$

V prípade, že je medzi ukazovateľmi multiplikatívna väzba delenia, pred výraz sa vloží znamienko **mínus**.

Ak sú výpočty správne, platí, že súčty vypočítaných vplyvov sa rovnajú zmene vrcholového ukazovateľa.

Kvantifikácia vplyvu zmeny ukazovateľa druhého stupňa rozkladu $\frac{DZÁV}{VI}$ na zmenu vrcholového ukazovateľa $\frac{Z}{VI}$:

Ak sa medzi ukazovateľmi nachádza aditívna väzba, použijeme metódu kvantifikácie popísanú pri pyramídovom rozklade výsledku hospodárenia.

Podobne sme vypočítali vplyvy všetkých čiastkových ukazovateľov.

Ukazovatele likvidity

$$\text{Pohotová likvidita} = \frac{FÚ}{KCK}$$

$$\text{Bežná likvidita} = \frac{FÚ + KPOH}{KCK}$$

$$\text{Celková likvidita} = \frac{OM}{KCK}$$

$$\text{Prevádzková pohotová likvidita} = \frac{FÚ}{KZÁV}$$

$$\text{Prevádzková bežná likvidita} = \frac{FÚ + KPOH}{KZÁV}$$

$$\text{Prevádzková celková likvidita} = \frac{OM}{KZÁV}$$

Ukazovatele rentability

$$\text{Rentabilita celkového kapitálu} = \frac{VH + NÚ * (1 - 0,19)}{CK}$$

$$\text{Rentabilita vlastného kapitálu} = \frac{VH}{VK}$$

$$\text{Rentabilita základného imania} = \frac{VH}{ZI}$$

$$\text{Rentabilita celkových tržieb} = \frac{VH}{TR}$$

$$\text{Rentabilita celkových výnosov} = \frac{VH}{V}$$

$$\text{Rentabilita pridanej hodnoty} = \frac{VH}{PH}$$

$$\text{Rentabilita osobných nákladov} = \frac{VH}{OsN}$$

$$\text{Rentabilita celkových nákladov} = \frac{VH}{N}$$

$$\text{Prevádzková zisková marža} = \frac{EBIT}{V}$$

Ukazovatele aktivity

$$\text{Doba obratu zásob vo vzťahu k tržbám} = \frac{ZÁS}{TzPT + TzPVaS} * 365$$

$$\text{Doba obratu zásob vo vzťahu k nákladom} = \frac{ZÁS}{VS + NVnOPT} * 365$$

$$\text{Doba inkasa pohľadávok} = \frac{\text{KPOH}}{\text{TzPT} + \text{TzPVaS}} * 365$$

$$\text{Doba splácania záväzkov vo vzťahu k tržbám} = \frac{\text{KZÁV}}{\text{TzPT} + \text{TzPVaS}} * 365$$

$$\text{Doba splácania záväzkov vo vzťahu k nákladom} = \frac{\text{KZÁV}}{\text{VS} + \text{NVnOPT}} * 365$$

$$\text{Doba obratu celkového majetku} = \frac{\text{M}}{\text{TzPT} + \text{TzPVaS}}$$

$$\text{Obrat celkového majetku} = \frac{\text{TzPT} + \text{TzPVaS}}{\text{M}}$$

Ukazovatele zadlženosti podniku

$$\text{Celková zadlženosť} = \frac{\text{CZÁV}}{\text{VK}}$$

$$\text{Stupeň samofinancovania} = \frac{\text{VI}}{\text{VK}}$$

$$\text{Finančná páka} = \frac{\text{M}}{\text{VI}}$$

$$\text{Úverová zaťaženosť} = \frac{\text{BÚ a VÝP}}{\text{VK}}$$

$$\text{Úrokové krytie} = \frac{\text{VH} + \text{Nú}}{\text{Nú}}$$

$$\text{Úrokové krytie vrátane odpisov} = \frac{\text{VH} + \text{Nú} + \text{ODP}}{\text{Nú}}$$

$$\text{Platobná neschopnosť} = \frac{\text{POH}}{\text{ZÁV}}$$

Index IN 95

$$\text{IN 95} = 0,24 x_1 + 0,11 x_2 + 21,35 x_3 + 0,76 x_4 + 0,10 x_5 - 14,57 x_6$$

Kde: x_1 – aktíva/cudzie zdroje

x_2 – EBIT/nákladové úroky

x_3 – EBIT/aktíva

x_4 – výnosy/aktíva

x_5 – obežné aktíva/(krátkodobé záväzky + krátkodobé BÚ)

x_6 – záväzky po lehote splatnosti/výnosy

K interpretácii výsledku ukazovateľa IN 95 sa využíva interval:

IN 95 > 2,00	podnik je finančne zdravý
1,00 < IN 95 < 2,00	podnik s potenciálnymi finančnými problémami
IN 95 < 1,00	podnik je finančne nezuživý

Index IN 99

$$\text{IN 99} = - 0,017 x_1 + 4,573 x_2 + 0,481 x_3 + 0,015 x_4$$

Kde: x_1 – majetok/cudzie zdroje

x_2 – EBIT/majetok

x_3 – výnosy/majetok

x_4 – obežný majetok/KZÁV a krátkodobé BÚ

K interpretácii výsledku ukazovateľa IN 99 sa využíva interval:

IN 99 > 2,07	podnik má kladnú hodnotu ekonomického zisku
0,684 < IN 99 < 2,07	podnik sa nachádza v šedej zóne podnikania
IN 99 < 0,684	podnik dosahuje zápornú hodnotu ekonomického zisku

Index IN 05

$$\text{IN 05} = 0,13 x_1 + 0,04 x_2 + 3,97 x_3 + 0,21 x_4 + 0,09 x_5$$

Kde: x_1 – majetok/cudzie zdroje

x_2 – EBIT/nákladové úroky

x_3 – EBIT/majetok

x_4 – výnosy/majetok

x_5 – obežný majetok/KZÁV a krátkodobé BÚ

K interpretácii výsledku ukazovateľa IN 01 sa využíva interval:

IN 05 > 1,6	uspokojivá finančná situácia podniku
0,9 < IN 05 < 1,6	podnik sa nachádza v šedej zóne podnikania
IN 05 < 0,9	podniku hrozia vážne finančné problémy

CH index

$$\text{CH} = 0,37 x_1 + 0,25 x_2 + 0,21 x_3 - 0,10 x_4 - 0,07 x_5$$

Kde: x_1 – rentabilita celkového kapitálu

x_2 – rentabilita tržieb

x_3 – solventnosť

x_4 – doba splatnosti záväzkov

x_5 – celková zadlženosť

Podnik zaradíme do kategórie podľa nasledujúcich kritérií:

$\text{CH} \geq 2,5$	prosperujúce podniky
$- 5 < \text{CH} < 2,5$	priemerné podniky
$\text{CH} \leq - 5$	neprosperujúce podniky

G-index

$$\text{G} = 3,412 x_1 + 2,226 x_2 + 3,277 x_3 + 3,149 x_4 - 2,063 x_5$$

Kde: x_1 – nerozdelený VH / pasíva celkom

x_2 – EBT / pasíva celkom

x_3 – EBT / podnikové výnosy

x_4 – CF / pasíva celkom

x_5 – zásoby / podnikové výnosy

Budúci stav podniku zhodnotíme zatriedením podniku do jednej zo skupín:

$\text{G} > 1,8$	prosperujúce podniky
$- 0,6 < \text{G} < 1,8$	priemerné podniky
$\text{G} < -0,6$	neprosperujúce podniky

Douchova bilančná analýza

Douchova analýza umožňuje jednoducho overiť fungovanie podniku, rozlišuje sa bilančná analýza I., bilančná analýza II. a bilančná analýza III.

Bilančná analýza I. sa skladá zo skupiny štyroch ukazovateľov:

1. ukazovateľ stability = vlastný kapitál / neobežný majetok
2. ukazovateľ likvidity = (finančné účty + pohľadávky) / (2,17.krátkodobý cudzí kapitál)
3. ukazovateľ aktivity = (výroba / (2 . vlastné imanie a záväzky spolu)
4. ukazovateľ rentability = (8 . zisk po zdanení) / vlastný kapitál

Súčet jednotlivých ukazovateľov tvorí súhrnný (celkový) ukazovateľ, ktorý je tvorený váženým aritmetickým priemerom jednotlivých ukazovateľov.

$$\text{Celkový ukazovateľ} = \frac{2.\text{stabilita} + 4.\text{likvidita} + \text{aktivita} + 5.\text{rentabilita}}{12}$$

Kritéria hodnotenia bilančnej analýzy I. sú zhodné s kritériami hodnotenia bilančnej analýzy II., pričom podnik zaradíme do jednej zo skupín:

CU > 1	dobré, finančne zdravé (bonitné) podniky
0,5 < CU < 1	podniky sa nachádzajú v šedej zóne podnikania
CU < 0,5	zlé podniky, hrozia určité problémy v hospodárení

Bilančná analýza II. sa skladá z väčšieho počtu ukazovateľov a je rozdelená do jednotlivých skupín ukazovateľov, pričom tie sú členené na ďalšie ukazovatele. Z jednotlivých skupín ukazovateľov je na záver vytvorený jeden celkový ukazovateľ.

$$1. \text{ skupina : ukazovateľ stability} = \frac{(2.1a + 1b + 1c + 1d + 2.1e)}{7}$$

1a = vlastný kapitál / neobežný majetok

1b = (vlastný kapitál / neobežný majetok) . 2

1c = vlastný kapitál / cudzí kapitál

1d = majetok spolu / (krátkodobý cudzí kapitál . 5)

1e = majetok spolu / (zásoby . 15)

$$2. \text{ skupina ukazovateľ likvidity} = \frac{(5.2a + 8.2b + 2.2c + 2d)}{16}$$

2a = (2 . finančné účty) / krátkodobý cudzí kapitál

2b = (finančné účty + pohľadávky) / krátkodobý cudzí kapitál

2c = obežný majetok / krátkodobý cudzí kapitál

$$2d = (\text{pracovný kapitál} / \text{vlastné imanie a záväzky spolu}) \cdot 3,33$$

$$3. \text{ skupina ukazovateľ aktivity} = \frac{3a + 3b + 3c}{3}$$

$$3a = (\text{tržby spolu} / 2) / \text{vlastné imanie a záväzky spolu}$$

$$3b = (\text{tržby spolu} / 4) / \text{vlastný kapitál}$$

$$3c = (\text{pridaná hodnota} * 4) / \text{tržby spolu}$$

$$4. \text{ skupina ukazovateľ rentability} = \frac{(3.4a + 7.4b + 4.4c + 2.4d + 4e)}{17}$$

$$4a = (10 \cdot \text{zisk po zdanení}) / \text{pridaná hodnota}$$

$$4b = (8 \cdot \text{zisk po zdanení}) / \text{vlastný kapitál}$$

$$4c = (20 \cdot \text{zisk po zdanení}) / \text{vlastné imanie a záväzky spolu}$$

$$4d = (40 \cdot \text{zisk po zdanení}) / (\text{výroba})$$

$$4e = (1,33 \cdot \text{výsledok hospodárenia z hospodárskej činnosti}) / (\text{výsledok hospodárenia z hospodárskej činnosti} + \text{finančný výsledok hospodárenia} + \text{mimoriadny výsledok hospodárenia})$$

$$\text{Celkový ukazovateľ} = \frac{2.\text{stabilita} + 4.\text{likvidita} + \text{aktivita} + 5.\text{rentabilita}}{12}$$

4 Výsledky práce a diskusia

V tejto časti práce sme sa zamerali na výpočet a zhodnotenie vypočítaných finančných ukazovateľov podniku ako aj na poukázanie väzieb medzi jednotlivými druhmi ukazovateľov. Úvod tejto kapitoly tvorí stručná charakteristika podniku

4.1 Charakteristika podniku PVOD Kočín

Poľnohospodárske výrobné a obchodné družstvo (PVOD) Kočín vzniklo 1. januára v roku 1973 pod názvom JRD 1. máj v Kočíne zlúčením troch dovtedy samostatných družstiev malých obcí Kočín, Lančár, Šterusy. Tieto družstvá boli založené v roku 1957. Po zlúčení začali byť strediská riadené z centra, zvýraznila sa špecializácia rastlinnej a živočíšnej výroby, vznikla pridružená výroba. Ďalším prelomom bol revolučný rok 1989, kedy bolo družstvo JRD 1. máj v Kočíne transformované na PVOD Kočín, rozšírila sa výroba, zaviedli sa progresívne technológie v RV a ŽV.

PVOD Kočín sa nachádza v oblasti Malých Karpát a Trnavskej pahorkatiny, juhozápadne od mesta Vrbové, v okrese Piešťany. Je charakteristickým predstaviteľom pahorkatinných podmienok. V roku 2009 hospodáril na 1 352,43 ha poľnohospodárskej pôdy (z toho orná pôda 1284,97 ha, lúky a pasienky 47,46 ha) v prevažnej miere na pôdach hnedozemného typu v repárskej výrobnej oblasti. Vyskytujú sa tu pôdy hnedozemného typu i typy černozeme. V celej oblasti prevažuje pôdny druh stredne ťažké hlinité pôdy.

4.1.1 Predmet činnosti družstva

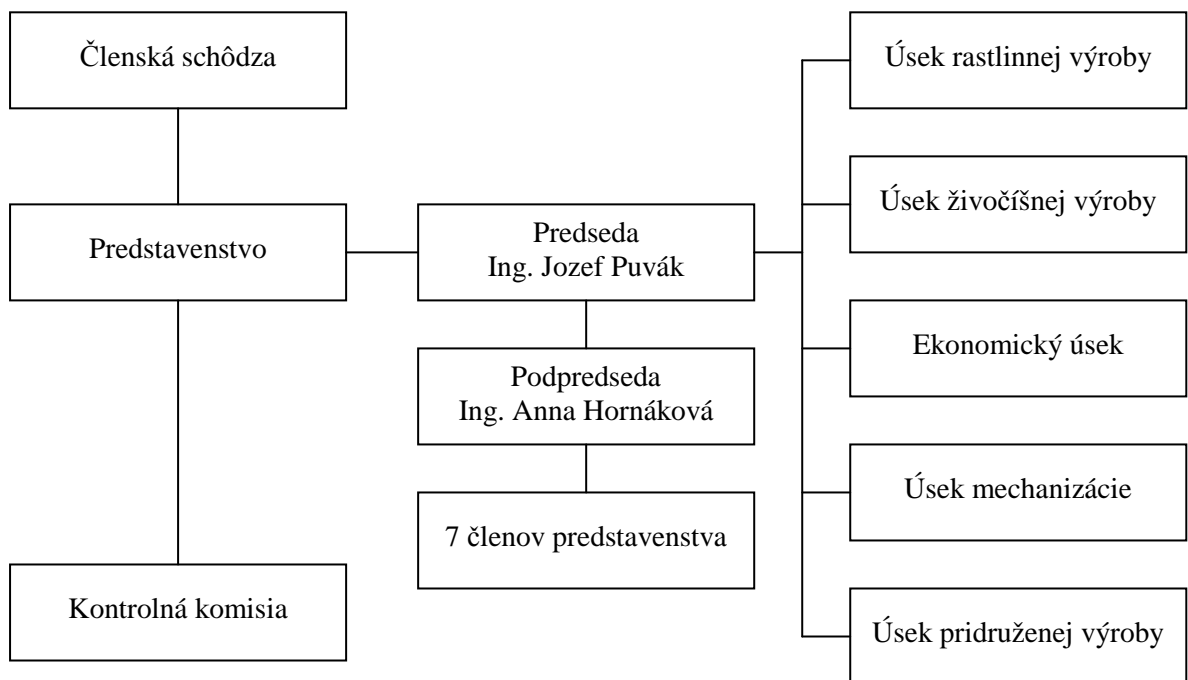
Predmet činnosti družstva tvoria nasledovné činnosti:

- mäsiarstvo - výroba mäsových a údenárskych výrobkov,
- výroba betónových stavebných výrobkov,
- obchodná a sprostredkovateľská činnosť s poľnohospodárskym a potravinárskym tovarom,
- ťažba a úprava dolomitického vápenca,

- poľnohospodárska výroba včítane predaja nespracovaných poľnohospodárskych výrobkov a plodín za účelom ich spracovania alebo ďalšieho predaja,
- výkon poľovníctva,
- vnútroštátna nákladná cestná doprava

4.1.2 Organizačná a riadiaca štruktúra

Organizačná štruktúra PVOD Kočín je vytvorená na základe funkčného princípu. Pre tento typ OŠ je typické rozčlenenie podniku podľa funkčných oblastí, podľa ktorých sa zoskupujú rovnaké alebo príbuzné činnosti, resp. funkcie. Vedúci funkčne špecializovaných útvarov podliehajú priamo predsedovi družstva, ktorého v prípade potreby zastupuje jeho bezprostredný podriadený – podpredseda družstva.

Obr. 3

Schéma organizačnej štruktúry PVOD Kočín
Zdroj: Analyzovaný podnik

4.2 Finančná analýza ex post

Finančná analýza ex post hodnotí súčasnú finančnú situáciu podniku, resp. situáciu, v ktorej sa v minulosti nachádzal. Zameriava na zistenie príčin a faktorov, ktoré majú za následok súčasný stav podniku, upozorňuje na príčiny negatívneho, či pozitívneho trendu a zároveň poskytuje informácie na zlepšenie finančného zdravia podniku. Obsahuje analýzu majetku podniku, analýzu zdrojov krytia majetku, analýzu výkazu ziskov a strát, analýzu ukazovateľov likvidity, rentability, aktivity a zadlženosti podniku, pyramídové rozklady výsledku hospodárenia a rentability vlastného kapitálu.

4.2.1 Analýza majetku – aktív

Jeden zo základných výkazov účtovnej závierky – Súvaha nám poskytuje informácie o majetku podniku a zdrojoch jeho krytia. Majetok podniku predstavuje aktíva, zdroje podniku predstavujú pasíva. Majetok je v súvahe členený podľa jeho likvidnosti – teda rýchlosti, s akou je schopný podnikateľský subjekt pretransformovať majetok na peňažné prostriedky bez straty, alebo bez podstatného zníženia účtovnej hodnoty. Ako prvé sú uvedené najmenej likvidné aktíva, na konci súvahy je uvedený najlikvidnejší majetok. Pri analýze súvahy sme pracovali s údajmi k 31.12 príslušného kalendárneho roka za obdobie rokov 2007 až 2009.

Tab. 1

Vývoj a štruktúra majetku v eurách

Ukazovateľ	Hodnota ukazovateľa			Zmena 09-07	Index 09/07	Štruktúra v %		
	2007	2008	2009			2007	2008	2009
Spolu majetok	6 581 591	6 820 200	9 092 486	2 510 895	1,3815	100,00	100,00	100,00
Neobežný majetok	4 526 522	4 336 395	6 318 626	1 792 104	1,3959	68,78	63,58	69,49
Dlhodobý nehmotný majetok	25 460	26 870	22 156	-3 304	0,8702	0,39	0,39	0,24
Dlhodobý hmotný majetok	4 500 133	4 308 596	6 295 541	1 795 408	1,3990	68,37	63,17	69,24
Dlhodobý finančný majetok	929	929	929	0	1,0000	0,01	0,01	0,01
Obežný majetok	2 046 571	2 466 049	2 768 206	721 635	1,3526	31,10	36,16	30,44
Zásoby	911 870	1 078 058	1 010 638	98 768	1,1083	13,85	15,81	11,12
Dlhodobé pohľadávky	0	0	0	0	0	0	0	0
Krátkodobé pohľadávky	1 001 693	1 201 104	1 652 585	650 892	1,6498	15,22	17,61	18,18
Finančné účty	133 008	186 887	104 983	-28 025	0,7893	2,02	2,74	1,15
Časové rozlíšenie	8 498	17 756	5 654	-2 844	0,6654	0,13	0,26	0,06

Zdroj: Analyzovaný podnik, vlastné prepočty

Tabuľka 1 nám poskytuje prehľad o celkovom vývoji a štruktúre majetku počas sledovaného obdobia. V PVOD Kočín vzrástol objem majetku na úroveň 9 092 486 EUR, čo predstavuje nárast o 38,15 %. Počas celého sledovaného obdobia hodnota majetku kontinuálne rástla a k výraznému rastu majetku došlo v roku 2009, kedy sa jeho hodnota zvýšila o 2 510 895 EUR.

V prípade, ak by mal podnik vysoký podiel neobežného majetku, môžeme tvrdiť, že má nízku mieru flexibility vo vzťahu k zmene svojho výrobného programu. Na štruktúre majetku sa najväčšou mierou podieľal neobežný majetok počas celého obdobia. Priemerná hodnota dlhodobého majetku v družstvách v Slovenskej republike v roku 2009 bola 61,99 %. V PVOD Kočín je síce jeho hodnota vyššia (69,49 %), ale v tomto prípade sa jedná o vysoko špecifický majetok. Družstvo realizuje uzavretý obrat stáda ošípaných – slovenskej bielej ušľachtilej, má vybudovanú pôrodnicu, kde je 108 pôrodných boxov. Po oprasení idú prasnice do jaloviarne, kde sú spätne pripustené. Majú vybudovanú maštal' na odchov plemenného materiálu, odkiaľ idú ošípané buď do vlastného chovu, alebo na predaj.

Hlavným determinantom zmien v neobežnom majetku je dlhodobý hmotný majetok, ktorého podiel na neobežnom majetku bol v priemere 99 %. V roku 2009 došlo k výraznému zvýšeniu hodnoty pozemkov z 43 946 EUR na 91 358 eur a hodnoty stavieb z 2 558 251 EUR na 4 687 342 EUR, čo súvisí s realizáciou investície v rámci Programu rozvoja vidieka 2007 – 2013 Modernizácia farmy dojnic – výstavbou kravína pre 492 ks s dojárnou a riešením hnojovicovej koncovky. Nový kravín bol uvedený do prevádzky dňa 23.12.2009. V družstve chovajú holsteinsko-frízske plemeno červenú varietu dojného typu.

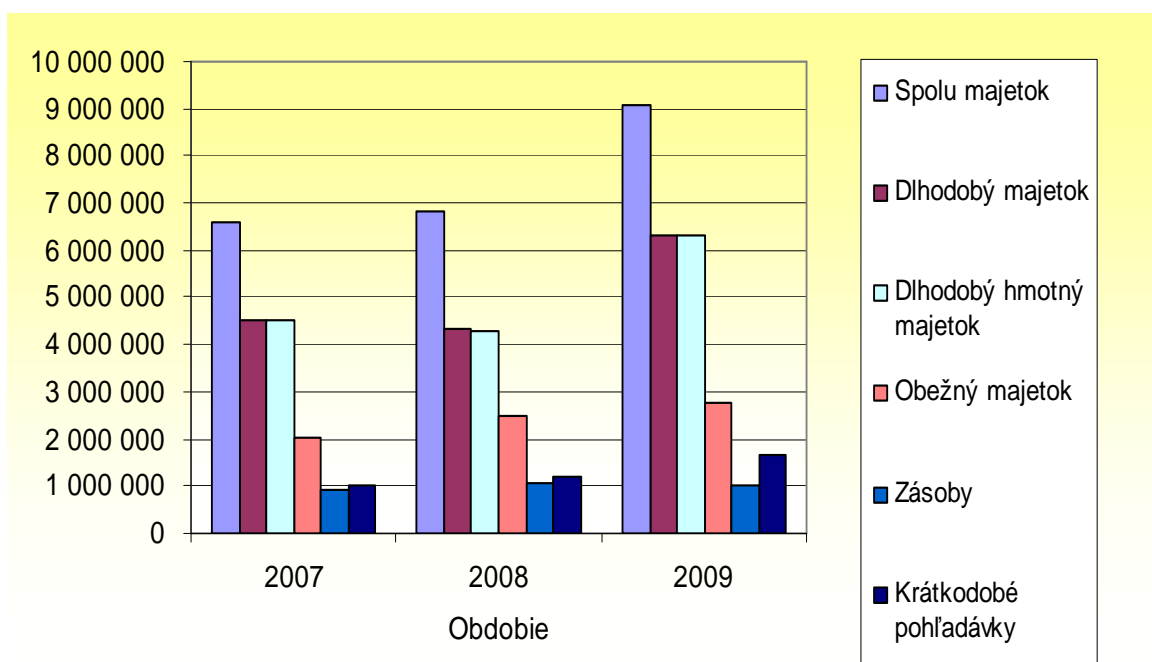
Hodnota obežného majetku v sledovanom období rástla, v absolútnom vyjadrení predstavuje nárast hodnoty o 302 157 EUR, ale jeho podiel na celkovom majetku podniku v roku 2009 klesol z 36,16 % na 30,44 %. Rast hodnoty obežného majetku súvisí najmä s rastom objemu krátkodobých pohľadávok (jedná sa o rast daňových pohľadávok) v sledovanom období o 64,98 %. V roku 2009 ich podiel na hodnote majetku tvoril 18,18 %.

Druhú najvýznamnejšiu položkou obežného majetku tvoria zásoby, ktorých vývoj v sledovanom období bol kolísavý. V roku 2008 vzrástli o 18,22 %, v roku 2009 klesli o 6,25 %. Napriek tomu, že ich hodnota za sledované obdobie vzrástla o 10,83 %, ich

podiel na majetku družstva klesol z pôvodných 13,85 % na 11,12 %, čo v absolútnom vyjadrení predstavuje hodnotu 1 010 638 EUR.

Finančné účty mali taktiež kolísavý vývoj, v roku 2008 vzrástli o 40,51 %, následne v roku 2009 klesli o 43,83 %. Celkovo ich objem za sledované obdobie klesol o 21,07 % na hodnotu 104 983 EUR.

Časové rozlíšenie aktív tvorilo v priemere 0,15 % z celkovej hodnoty majetku, čo je takmer zanedbateľná hodnota.

Obr. 4

Vývoj a štruktúra majetku podniku v eurách

Zdroj: Vlastný obrázok

4.2.2 Analýza zdrojov krytia – pasív

Prehľad o zdrojoch financovania, ich vývoji a štruktúre je zobrazený v Tabuľke 2. Počas sledovaného obdobia mali vlastné zdroje väčšinový podiel na záväzkoch družstva. Hodnota vlastného imania sa zvýšila o 6,02 %, v roku 2009 dosiahlo hodnotu 4 748 615 EUR. Najväčší podiel na tomto zvýšení majú fondy zo zisku a VH za účtovné obdobie. Hodnota fondov zo zisku sa zvýšila o 41,83 %. Hodnota VH za účtovné obdobie v roku 2009 je kladná, ale výrazne nižšia ako v roku 2007, o 73,74 %. Na zníženie hodnoty má výrazný vplyv hospodárska kríza, ktorá spôsobila značný

prepad cien rastlinných a živočíšnych komodít. Celkový podiel vlastného imania na zdrojoch krytia majetku družstva klesol z pôvodných 68,05 % na 52,23 %. Keďže podiel vlastného kapitálu na celkovom kapitáli zároveň predstavuje ukazovateľ miery samostatnosti, môžeme z uvedeného vývoja konštatovať zhoršenie finančnej samostatnosti družstva.

Tab. 2

Vývoj a štruktúra kapitálu podniku v eurách

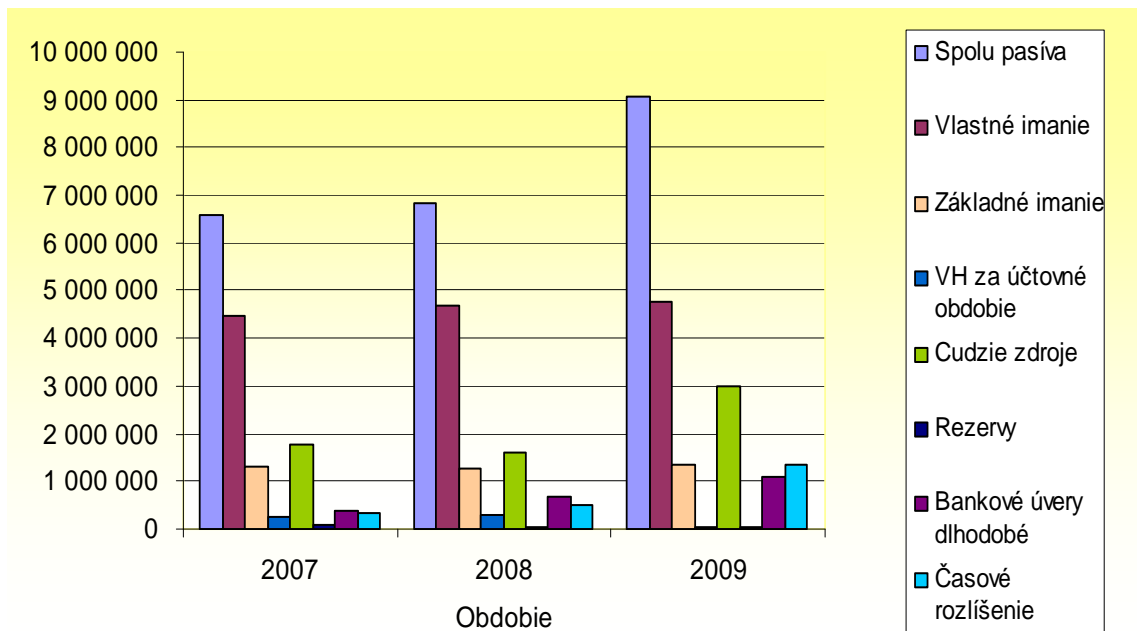
Ukazovateľ	Hodnota ukazovateľa			Zmena 09-07	Index 09/07	Štruktúra v %		
	2007	2008	2009			2007	2008	2009
Spolu vlastné imanie a záväzky	6 581 591	6 820 200	9 092 486	2 510 895	1,3815	100,00	100,00	100,00
Vlastné imanie	4 478 822	4 696 074	4 748 615	269 793	1,0602	68,05	68,86	52,23
Základné imanie	1 299 907	1 255 643	1 363 251	63 344	1,0487	19,75	18,41	14,99
Kapitálové fondy	1 674 633	1 670 150	1 689 222	14 589	1,0087	25,44	24,49	18,58
Fondy zo zisku	903 240	1 137 870	1 281 071	377 831	1,4183	13,72	16,68	14,09
VH z minulých rokov	354 577	354 592	355 270	693	1,0020	5,39	5,20	3,91
VH za účtovné obdobie	246 465	277 819	59 801	-186 664	0,2426	3,74	4,07	0,66
Cudzie zdroje	1 780 422	1 600 540	2 980 839	1 200 417	1,6742	27,05	23,47	32,78
Rezervy	87 466	21 440	24 734	-62 732	0,2828	1,33	0,31	0,27
Dlhodobé záväzky	522 373	414 796	354 702	-167 671	0,6790	7,94	6,08	3,90
Krátkodobé záväzky	622 784	279 578	275 865	-346 919	0,4430	9,46	4,10	3,03
Bankové úvery	547 799	884 726	2 325 538	1 777 739	4,2452	8,32	12,97	25,58
z toho dlhodobé	386 809	665 583	1 092 201	705 392	2,8236	5,88	9,76	12,01
krátkodobé	160 991	219 143	1 233 337	1 072 346	7,6609	2,45	3,21	13,56
Krátkodobé finančné výpomoci	0	0	0	0	0	0	0	0
Časové rozlíšenie	322 346	523 586	1 363 032	1 040 686	4,2285	4,90	7,68	14,99

Zdroj: Analyzovaný podnik, vlastné prepočty

Na zmene vlastného imania a záväzkov majú významný vplyv cudzie zdroje, ktorých hodnota vzrástla o 67,42 %. V roku 2009 dosiahli hodnotu 2 980 839 EUR a ich podiel na pasívach podniku predstavoval 32,78 %. Najvýznamnejšou položkou z cudzích zdrojov sú krátkodobé bankové úvery, ktorých výrazný nárast nastal v roku 2009 a to 462,80 % (1 014 194 EUR). Ich podiel na pasívach družstva vzrástol z pôvodných 2,45 % v roku 2007 na 13,56 % v roku 2009. Podiel dlhodobých úverov na zdrojoch krytia majetku družstva vzrástol z pôvodných 5,88 % na 12,01 %. Nárast bankových úverov súvisí s už spomínanou výstavbou nového kravína.

Dlhodobé a krátkodobé záväzky sa počas sledovaného obdobia znížili, čo môžeme hodnotiť ako pozitívny trend vývoja. Dlhodobé záväzky klesli o 32 %, krátkodobé záväzky klesli o 56 %.

Ďalší významný vplyv na zmenu vlastného imania a záväzkov malo v sledovanom období časové rozlíšenie pasív, ktoré zaznamenalo viac ako 4 násobný nárast, z pôvodného podielu 4,90 % na štruktúre zdrojov krytia na 14,99 % v roku 2009. Toto bolo spôsobené najmä rastom výnosov budúcich období dlhodobého charakteru, ktoré boli v roku 2007 nulové a v roku 2009 vo výške 1 241 272 EUR.

Obr. 5

Vývoj a štruktúra zdrojov krytia

Zdroj: Vlastný obrázok

4.2.3 Posúdenie platnosti zlatého bilančného pravidla

Zlaté bilančné pravidlo vyžaduje, aby bol dlhodobý (neobežný) majetok podniku krytý dlhodobými zdrojmi a krátkodobý (obežný) majetok financovaný z krátkodobých cudzích zdrojov podniku. Hodnota dlhodobého majetku by mala byť menšia alebo rovná súčtu dlhodobých zdrojov podniku.

V Tabuľke 3 vidíme, že družstvo dosiahlo nekrytý dlh v roku 2009 čo nehodnotíme pozitívne, avšak je veľmi dôležité zdôrazniť, že významnú časť položky časového rozlíšenia pasív sú v roku 2009 ale aj v roku 2008 výnosy budúcich období dlhodobého charakteru. Tieto VBO sú de facto alikvotným podielom odpisov

dlhodobého majetku dotovaného prostredníctvom štrukturálnych fondov Európskej únie. Družstvo získalo týmto spôsobom viac ako 1 329 tis. EUR. Ak by sme tieto položky pripočítali v roku 2008 aj 2009, tak dlhodobé zdroje by boli podstatne vyššie a bol by dosahovaný čistý pracovný kapitál. Potvrzuje to aj tabuľka 4, kde porovnávame obežný majetok a krátkodobý cudzí kapitál.

Tab. 3

Posúdenie financovania neobežného majetku v eurách

Ukazovateľ	Hodnota ukazovateľa			zmena			Index		
	2007	2008	2009	08-07	09-07	09-08	08/07	09/07	09/08
Neobežný majetok	4 526 522	4 336 395	6 318 626	-190 127	1 792 104	1 982 231	0,96	1,40	1,46
Vlastné imanie	4 478 822	4 696 074	4 748 615	217 252	269 793	52 541	1,05	1,06	1,01
Dlhodobé záväzky	522 373	414 796	354 702	-107 577	-167 671	-60 094	0,79	0,68	0,86
Dlhodobé úvery	386 809	665 583	1 092 201	278 774	705 392	426 618	1,72	2,82	1,64
Dlhodobý kapitál spolu	5 388 004	5 776 453	6 195 518	388 449	807 514	419 065	1,07	1,15	1,07
DK - NM	861 482	1 440 058	-123 108	578 576	-984 590	-1 563 166	1,67	-0,14	-0,09
VBO dlhodobé	0	433 751	1 241 272						
Upravený DK - NM	861 482	1 873 809	1 118 164						

Zdroj: Analyzovaný podnik, vlastné prepočty

Z Tabuľky 4 je jasné, že družstvo v sledovanom období financovalo obežný majetok z krátkodobých cudzích zdrojov, teda dosahuje čistý pracovný kapitál. Pri výpočtoch sa bežne upravuje hodnota obežného majetku o hodnotu dlhodobých pohľadávok, ibaže v sledovanom podniku boli dlhodobé pohľadávky nulové, preto sme tieto pohľadávky pri výpočtoch nebrali do úvahy.

Tab. 4

Posúdenie financovania obežného majetku v eurách

Ukazovateľ	Hodnota ukazovateľa			Zmena			Index		
	2007	2008	2009	08-07	09-07	09-08	08/07	09/07	09/08
Obežný majetok	2 046 571	2 466 049	2 768 206	419478	721635	302157	1,20	1,35	1,12
Krátkodobý cudzí kapitál	783 775	498 721	1 509 202	-285054	725427	1010481	0,64	1,93	3,03
ČPK, ND	1 262 796	1 967 328	1 259 004	704532	-3792	-708324	1,56	1,00	0,64

Zdroj: Analyzovaný podnik, vlastné prepočty

Družstvo je počas rokov 2007 a 2008 prekapitalizované, pretože hodnota dlhodobých zdrojov je vyššia ako hodnota dlhodobého majetku o výšku čistého pracovného kapitálu.

4.2.4 Pyramídový rozklad výsledku hospodárenia

Hospodársky výsledok je spravidla meradlom úspešnosti podnikateľskej činnosti. Preto je pre podnik dôležité poznať štruktúru a faktory, ktoré podmieňujú jeho tvorbu a tým umožňujú odhaliť slabé miesta, ktoré by mohli znižovať ziskový potenciál podniku. V Tabuľke 5 sme zobrazili vývoj ukazovateľov podieľajúcich sa na tvorbe výsledku hospodárenia podniku.

Tab. 5

Vývoj VH podniku v eurách

Ukazovateľ	Hodnota ukazovateľa		Zmena	Index
	2008	2009	09-08	09/08
Výnosy z HČ	2 180 322	2 041 068	-139 254	0,9361
Výnosy z FČ	2 230	290	-1 940	0,1300
Výnosy z MČ	0	0	0	x
Náklady z HČ	1 758 698	1 854 028	95 330	1,0542
Náklady z FČ	90 705	108 131	17 426	1,1921
Náklady z MČ	33	0	-33	0,0000
Hrubý VH z HČ	421 624	187 040	-234 584	0,4436
Hrubý VH z FČ	-88475	-107841	-19 366	1,2189
Hrubý VH z BČ	333 149	79 199	-253 950	0,2377
Hrubý VH z MČ	-33	0	33	0,0000
Hrubý VH celkom	333 116	79 199	-253 917	0,2378
DzP z BČ	55 297	19 398	-35 899	0,3508
DzP z MČ	0	0	0	x
VH z BČ po zdanení	277852	59801	-218 051	0,2152
VH z MČ po zdanení	-33	0	33	0,0000
VH celkom po zdanení	277 819	59 801	-218 018	0,2153

Zdroj: Analyzovaný podnik, vlastné prepočty

Môžeme vidieť, že sa nepriaznivo vyvíjali výnosy aj náklady z hospodárskej činnosti. Výnosy klesali o 6,39 % zatiaľ čo náklady rástli o 5,42 %, čo sa zákonite muselo prejaviť aj na výsledku hospodárenia z hospodárskej činnosti, ktorý sa znížil o 55,64 %, i celkového hrubého výsledku hospodárenia, ktorý klesol o 78,47 %.

Pyramídový rozklad výsledku hospodárenia podniku je vypočítaný na základe porovnania roku 2009 s rokom 2008. Podľa Tabuľky 6 najvýznamnejší vplyv na zmenu čistého výsledku hospodárenia mal čistý výsledok hospodárenia z bežnej činnosti a to až 78,49 %. Z ukazovateľov druhého stupňa rozkladu zvyšoval čistý výsledok hospodárenia hrubý výsledok hospodárenia z bežnej činnosti (91,41 %), daň z príjmov ho naopak znižovala (12,92 %). Výsledok hospodárenia z hospodárskej

činnosti, ako ukazovateľ tretieho radu rozkladu, vplýval 84,44 % na zmenu vrcholového ukazovateľa. Z ukazovateľov štvrtého stupňa rozkladu mali najvýznamnejší vplyv na zmenu čistého výsledku hospodárenia výnosy z hospodárskej činnosti (50,12 %) a náklady na hospodársku činnosť (34,31 %). Ostatné ukazovatele druhého, tretieho i štvrtého stupňa rozkladu výrazne neovplyvňujú ani pozitívne ani negatívne na vrcholový ukazovateľ.

Tab. 6

Kvantifikované vplyvy analytických ukazovateľov na zmenu čistého výsledku hospodárenia prostredníctvom pyramídového rozkladu

Ukazovateľ	Vplyv v relatívnej hodnote (%)	Vplyv v absolútnej hodnote
Celková zmena čistého VH	78,475	-218 018
Čistý VH z BČ	78,487	-218 051
Čistý VH z MČ	-0,012	33
Hrubý VH z BČ	91,408	-253950
Daň z príjmov z BČ	-12,922	35 899
Hrubý VH z HČ	84,438	-234 584
Hrubý VH z FČ	6,971	-19 366
VHČ	50,124	-139 254
NHČ	34,314	-95 330
VFČ	0,698	-1 940
NFČ	6,272	-17 426
Hrubý VH z MČ	-0,012	33
Daň z príjmov z MČ	0,000	0
VMČ	0,000	0
NFČ	-0,012	33

Zdroj: Vlastné prepočty

4.2.5 Pyramídový rozklad rentability vlastného kapitálu

Rentabilita vlastného kapitálu je významným ukazovateľom najmä pre vlastníkov, pretože ich oboznamuje o efektívnosti využitia vlastného kapitálu. Je ovplyvnená výškou zisku po zdanení a vývojom vlastného kapitálu.

Tabuľka 7 nás informuje o vývoji ukazovateľov pôsobiacich na rentabilitu vlastného kapitálu. Pozitívne môžeme hodnotiť mierne zvyšovanie vlastného imania. Nepriaznivý vývoj zaznamenal výsledok hospodárenia, čo sme popísali v podkapitole analýza zdrojov krytia – pasív. Pozitívne môžeme hodnotiť zníženie materiálových, energetických nákladov a nákladov na služby, čo môže súvisieť s úspornými

opatreniami kvôli hospodárskej kríze. Družstvo pravdepodobne uhradilo svoje záväzky z finančných účtov, čo má za následok ich zníženie, zatiaľ čo pohľadávky sa zvýšili.

Tab. 7

Vývoj ukazovateľov tvoriacich rentabilitu vlastného kapitálu v eurách

Ukazovateľ	Hodnota ukazovateľa		Zmena	Index
	2008	2009	09-08	09/08
Z	277 819	59 801	-218 018	0,2153
VI	4 696 074	4 748 615	52 541	1,0112
CK	6 820 200	9 092 486	2 272 286	1,3332
VHČ	4 412 138	3 903 093	-509 045	0,8846
FV	2 230	290	-1 940	0,1300
MV	0	0	0	0,0000
NPT	0	0	0	0,0000
SME	1 822 188	1 468 700	-353 488	0,8060
SL	409 628	393 325	-16 303	0,9602
OsN	866 906	867 745	839	1,0010
ODP	775 212	764 811	-10 401	0,9866
Nú	56 483	64 871	8 388	1,1485
ONN	206 099	284 130	78 031	1,3786
DZÁV	414 796	354 702	-60 094	0,8551
KZÁV	279 578	275 865	-3 713	0,9867
BÚ	884 726	2 325 538	1 440 812	2,6285
OSP	545 026	1 387 766	842 740	2,5462
DM	4 336 395	6 318 626	1 982 231	1,4571
ZÁS	1 078 058	1 010 638	-67 420	0,9375
POH	1 201 104	1 652 585	451 481	1,3759
FÚ	186 887	104 983	-81 904	0,5617
OSA	17 756	5 654	-12 102	0,3184

Zdroj. Analyzovaný podnik, vlastné prepočty

Pyramídový rozklad je vypočítaný na základe porovnávania roku 2009 s rokom predchádzajúcim, t.j. rokom 2008. Rentabilita vlastného kapitálu poklesla o 78,71 % a v roku 2009 predstavovala hodnotu 0,0126. Na tomto nepriaznivom výsledku má výrazný, až 92,78 % negatívny podiel pokles rentability celkového kapitálu o 0,0342. Celkový kapitál k vlastnému imaniu vzrástol o 0,4624, čo bolo príčinou zvýšenia rentability vlastného imania o 14,06 %. Kvantifikované vplyvy analytických ukazovateľov na zmenu rentability vlastného kapitálu prostredníctvom pyramídového rozkladu sú zobrazené v Tabuľke 8.

Tab. 8

Kvantifikované vplyvy analytických ukazovateľov na zmenu rentability vlastného kapitálu prostredníctvom pyramídového rozkladu

Ukazovateľ	Hodnota ukazovateľa		Zmena 09-08	Absolútne vyjadrenie	Relatívne vyjadrenie	Poznámka
	2008	2009				
Z/VI	0,0592	0,0126	-0,0466	-0,0466	-78,71%	Vrcholový ukazovateľ
Z/CK	0,0407	0,0066	-0,0342	-0,0549	-92,78%	Prvý stupeň rozkladu
CK/VI	1,4523	1,9148	0,4624	0,0083	14,06%	
Z/V	0,0629	0,0153	-0,0476	-0,0425	-71,89%	Druhý stupeň rozkladu, vetva A
CK/V	1,5450	2,3294	0,7844	-0,0124	-20,89%	
DZÁV/VI	0,0883	0,0747	-0,0136	-0,0002	-0,41%	Druhý stupeň rozkladu, vetva B
KZÁV/VI	0,0595	0,0581	-0,0014	0,0000	-0,04%	
BÚ/VI	0,1884	0,4897	0,3013	0,0054	9,16%	
OSP/V	0,1161	0,2922	0,1762	0,0032	5,36%	
VHČ/V	0,9995	0,9999	0,0004	0,0004	0,65%	Tretí stupeň rozkladu, vetva AA
FV/V	0,0005	0,0001	-0,0004	-0,0004	-0,65%	
MV/V	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,00%	
NPT/V	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,00%	
SME/V	0,4128	0,3763	-0,0365	0,0326	55,14%	
SL/V	0,0928	0,1008	0,0080	-0,0071	-12,03%	
OsN/V	0,1964	0,2223	0,0259	-0,0232	-39,14%	
ODP/V	0,1756	0,1959	0,0203	-0,0182	-30,69%	
Nú/V	0,0128	0,0166	0,0038	-0,0034	-5,77%	
ONN/V	0,0467	0,0728	0,0261	-0,0233	-39,41%	
VI/V	1,0638	1,2165	0,1527	-0,0024	-4,07%	Tretí stupeň rozkladu, vetva AB 1. variant
DZÁV/V	0,0940	0,0909	-0,0031	0,0000	0,08%	
KZÁV/V	0,0633	0,0707	0,0073	-0,0001	-0,20%	
BÚ/V	0,2004	0,5958	0,3954	-0,0062	-10,53%	
OSP/V	0,1235	0,3555	0,2321	-0,0037	-6,18%	
DM/V	0,9823	1,6188	0,6364	-0,0100	-16,95%	Tretí stupeň rozkladu, vetva AB 2. variant
ZÁS/V	0,2442	0,2589	0,0147	-0,0002	-0,39%	
POH/V	0,2721	0,4234	0,1513	-0,0024	-4,03%	
FÚ/V	0,0423	0,0269	-0,0154	0,0002	0,41%	
OSA/V	0,0040	0,0014	-0,0026	0,0000	0,07%	

Zdroj: Vlastné prepočty

Prakticky všetky ukazovatele druhého stupňa rozkladu znižovali hodnotu rentability vlastného imania, najvyšší negatívny podiel má však rentabilita výnosov (-71,89 %) ako aj podiel celkového kapitálu na jednom EUR dosiahnutých výnosov (-20,89 %). Rýchlejšia dynamika nárastov bankových úverov v porovnaní s dynamikou rastu vlastného imania bola príčinou zvýšenia rentability vlastného imania o 9,16%.

Aj ukazovatele tretieho radu rozkladu negatívne vplývali na rentabilitu vlastného imania. Jedná sa hlavne o negatívny vplyv nasledovných ukazovateľov:

- podiel osobných nákladov na výnosoch (-39,14 %)
- podiel odpisov na výnosoch (-30,69 %)
- ako aj podiel do aktív nezahrnutých nákladov na EUR výnosov (-39,41 %)

Pokles podielu spotreby materiálu a energie na výnosoch zvyšoval rentabilitu vlastného imania o viac ako 55 %. Negatívne vplývala vyššia viazanosť dlhodobého majetku v roku 2009 (1,62) oproti roku 2008 (0,98). Tento nárast viazanosti znižoval rentabilitu vlastného imania takmer o 17 %. Ostatné ukazovatele tretieho stupňa rozkladu nemajú na vývoj vrcholového ukazovateľa výrazný či už pozitívny alebo negatívny vplyv.

4.2.6 Ukazovatele likvidity

Likvidita predstavuje schopnosť podniku uhradiť svoje záväzky v danom termíne. Môžeme konštatovať, že finančne stabilný podnik je schopný hradiť svoje záväzky a naopak podnik s finančnými problémami bude mať problém uhradiť svoje záväzky. Či je podnik likvidný je dôležitá informácia pre subjekty, s ktorými podnik prichádza do obchodného styku a ktoré sa stávajú jeho veriteľmi, pretože likvidita a splácanie záväzkov dlžníka zákonite ovplyvňuje stav pohotových peňažných prostriedkov jeho veriteľa.

Tab. 9

Vývoj ukazovateľov likvidity

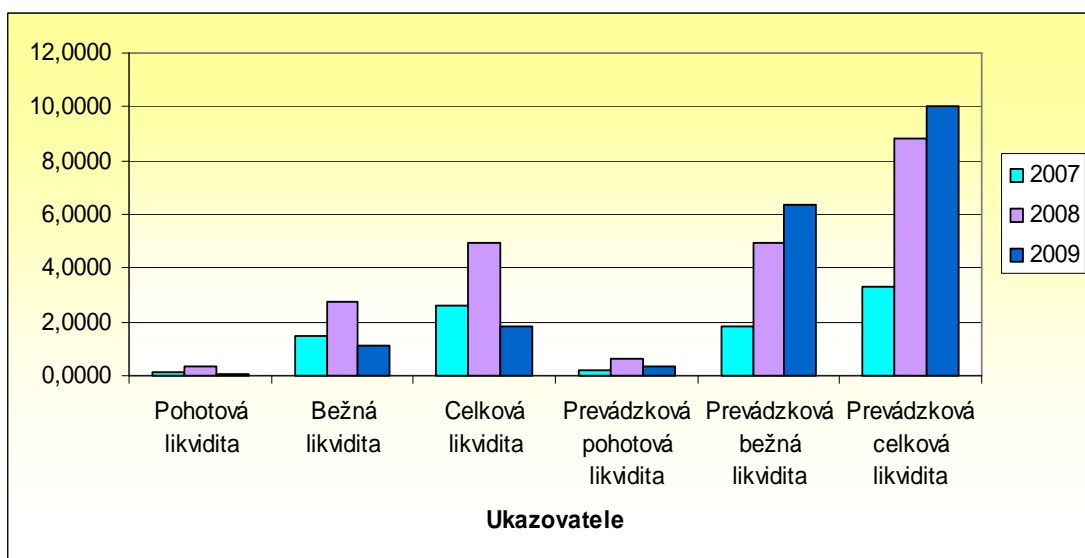
Ukazovateľ	Hodnota ukazovateľa			Zmena			Index		
	2007	2008	2009	08-07	09-07	09-08	08/07	09/07	09/08
Pohotová likvidita	0,1697	0,3747	0,0696	0,2050	-0,1001	-0,3052	2,2082	0,4099	0,1856
Bežná likvidita	1,4477	2,7831	1,1646	1,3354	-0,2832	-1,6185	1,9224	0,8044	0,4184
Celková likvidita	2,6112	4,9447	1,8342	2,3336	-0,7770	-3,1105	1,8937	0,7025	0,3709
Prevádzková pohotová likvidita	0,2136	0,6685	0,3806	0,4549	0,1670	-0,2879	3,1299	1,7819	0,5693
Prevádzková bežná likvidita	1,8220	4,9646	6,3711	3,1426	4,5491	1,4065	2,7248	3,4968	1,2833
Prevádzková celková likvidita	3,2862	8,8206	10,0346	5,5344	6,7485	1,2140	2,6842	3,0536	1,1376

Zdroj: Vlastné prepočty

Krátkodobé záväzky podniku za sledované obdobie klesli o 56 %, zatiaľ čo krátkodobé pohľadávky vzrástli o 65 %. To sa muselo prejaviť na bežnej likvidite na úkor viazanosti peňažných prostriedkov družstva v krátkodobých pohľadávkach, čo

sa nepriaznivo prejavilo aj na prevádzkovej likvidite. V roku 2009 mala pohotovú likvidita hodnotu 0,0696, je teda nižšia ako prípustné hodnoty, ktoré sú v intervale od 0,2 po 0,6. Odporúčané hodnoty bežnej likvidity sú v rozpätí 1 až 1,5. V roku 2009 družstvo túto podmienku spĺňa, keďže dosiahlo hodnotu 1,1646. Prípustné hodnoty pre celkovú likviditu sú v rozpätí od 2 po 2,5. Družstvo dosiahlo odporúčanú hodnotu v roku 2007, v roku 2008 dosiahnutá hodnota vysoko prevyšovala odporúčané hodnoty a v roku 2009 sa pohybovalo tesne pod spodnou hranicou odporúčaného intervalu.

Prevádzková celková likvidita dosiahla v roku 2009 vysokú hodnotu (10,0346), čo poukazuje na neefektívne využívanie krátkodobého majetku viazaného v pohľadávkach. O hodnotu krátkodobých daňových pohľadávok, ktoré vznikli v dôsledku nadmerného odpočtu dani z pridanej hodnoty, si môže družstvo, v zmysle platnej legislatívy (Zákon č. 222/2004 o dani z pridanej hodnoty), znížiť svoju vlastnú daňovú povinnosť započítaním týchto pohľadávok v nasledujúcom zdaňovacom období.

Obr. 6

Vývoj ukazovateľov likvidity

Zdroj: Vlastný obrázok

4.2.7 Ukazovatele rentability

Ukazovatele rentability vyjadrujú efektívnosť činnosti podniku. Vypovedajú o zhodnotení tej časti viazaného majetku, ktorá sa spotrebovala. Ukazovateľ rentability celkového kapitálu informuje o zhodnotení kapitálu, ktorý spoločnosť využíva

na podnikanie. V družstve sa pohybovala v rozmedzí od 1,24 % po 4,74 %. Rentabilita vlastného kapitálu informuje vlastníkov, že efektívnosť využitia vlastného kapitálu bola v intervale od 1,26 % až 5,5 %. Bližšie je rozpracovaná v podkapitole Pyramídový rozklad rentability vlastného kapitálu.

Tab. 10

Vývoj ukazovateľov rentability

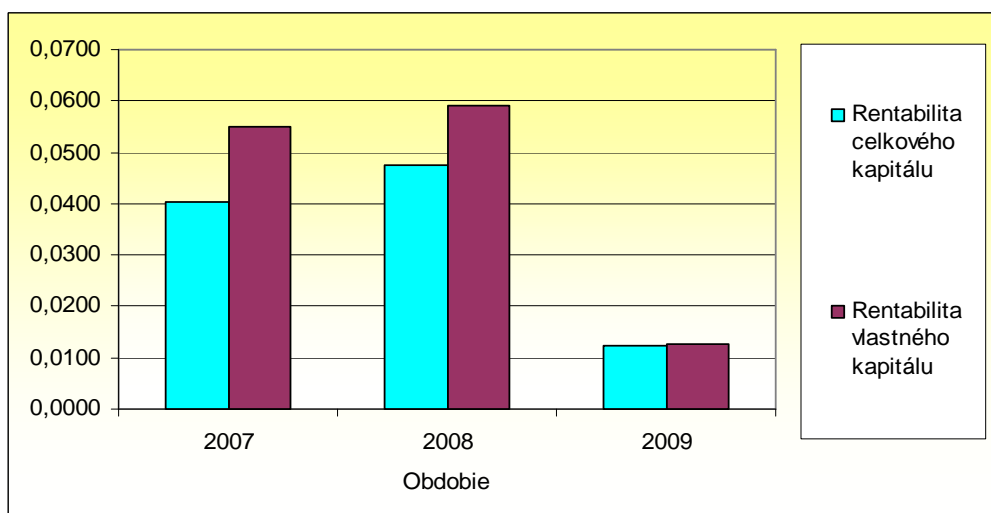
Ukazovateľ	Hodnota ukazovateľa			Zmena		Index	
	2007	2008	2009	09-07	09-08	09/07	09/08
Rentabilita celkového kapitálu	0,0403	0,0474	0,0124	-0,0279	-0,0351	0,3066	0,2604
Rentabilita vlastného kapitálu	0,0550	0,0592	0,0126	-0,0424	-0,0466	0,2288	0,2129
Rentabilita základného imania	0,1896	0,2213	0,0439	-0,1457	-0,1774	0,2314	0,1983
Rentabilita celkových tržieb	0,0848	0,0853	0,0245	-0,0603	-0,0608	0,2889	0,2874
Rentabilita celkových výnosov	0,0598	0,0629	0,0153	-0,0445	-0,0476	0,2561	0,2434
Rentabilita pridanej hodnoty	0,2015	0,1981	0,0684	-0,1330	-0,1297	0,3396	0,3454
Rentabilita osobných nákladov	0,3080	0,3205	0,0689	-0,2391	-0,2516	0,2238	0,2150
Rentabilita celkových nákladov	0,0640	0,0681	0,0158	-0,0482	-0,0523	0,2472	0,2324
Prevádzková zisková marža	0,0804	0,0883	0,0369	-0,0435	-0,0513	0,4592	0,4182

Zdroj: Vlastné výpočty

Rentabilita tržieb a výnosov nás informujú koľko EUR zisku podnik vyprodukoval z eura tržieb a výnosov. Rentabilita tržieb sa pohybovala od 8,48 % po 2,45 %, rentabilita výnosov od 1,53 % po 5,98 %. Rentabilita nákladov dáva do pomeru výsledok hospodárenia a náklady vynaložené a spotrebované na jeho dosiahnutie. Rentabilita celkových nákladov klesla na hodnotu 1,58 %.

Ako môžeme vidieť v tabuľke 10 v sledovanom podniku najslabšie výsledky dosiahol podnik v roku 2009 a to vo všetkých ukazovateľoch rentability, čo bolo spôsobené nepriaznivým vývojom výsledku hospodárenia v dôsledku hospodárskej krízy.

Všeobecne by malo platiť, že rentabilita vlastného kapitálu je väčšia ako rentabilita celkového kapitálu. Z Obrázku 7 je tento trend zreteľne viditeľný.

Obr. 7

Vývoj ukazovateľov rentability celkového a vlastného kapitálu

Zdroj: Vlastný obrázok

4.2.8 Ukazovatele aktivity

Ukazovatele aktivity nám pomáhajú zistiť ako efektívne podnik využíva svoj majetok. Na vyjadrenie aktivity slúžia ukazovatele vypovedajúce o obratovosti majetku ako celku i jeho častí.

Tab. 11

Vývoj ukazovateľov aktivity

Ukazovateľ	Hodnota ukazovateľa			Zmena			Index		
	2007	2008	2009	08-07	09-07	09-08	08/07	09/07	09/08
Doba obratu zásob									
vo vzťahu k tržbám	115	121	152	6	37	31	1,05	1,32	1,26
vo vzťahu k nákladom	162	177	199	15	37	22	1,09	1,23	1,12
Doba inkasa pohľadávok	126	135	248	9	122	113	1,07	1,96	1,84
Doba splácania záväzkov									
vo vzťahu k tržbám	79	32	42	-47	-37	10	0,41	0,53	1,31
vo vzťahu k nákladom	111	46	55	-65	-56	9	0,41	0,50	1,20
Doba obratu celkového majetku	827	764	1 360	-63	533	596	0,92	1,64	1,78
Obrat celkového majetku	0,44	0,48	0,27	0,04	-0,17	-0,21	1,08	0,61	0,56

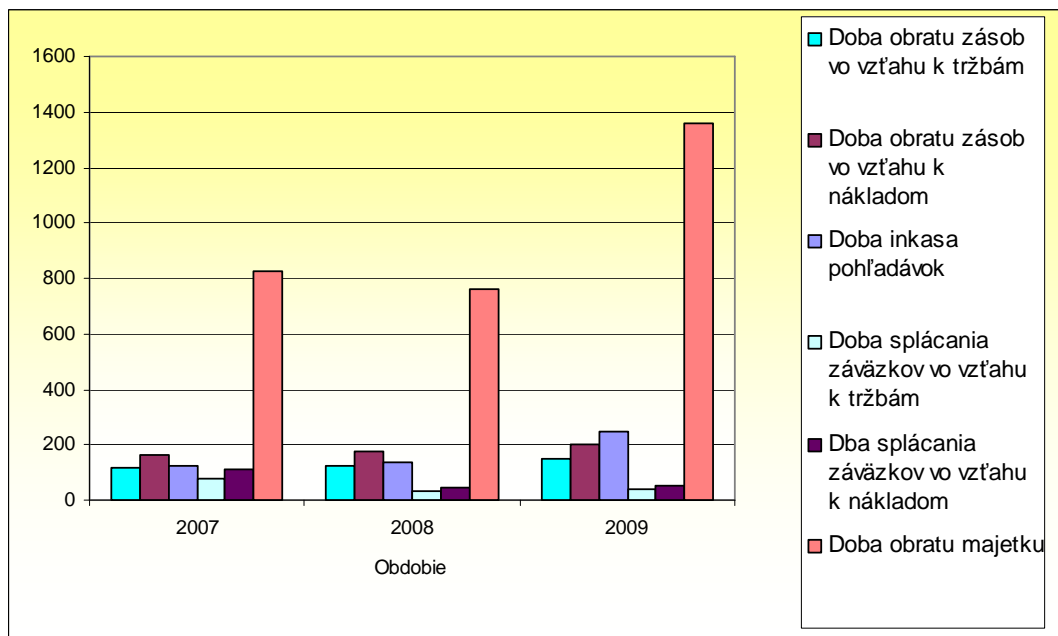
Zdroj: Vlastné prepočty

Doba obratu zásob informuje o dĺžke trvania obrátky zásob v dňoch. Vo vzťahu k tržbám sa zvýšila na 152 dní, vo vzťahu k nákladom na 199 dní, čo súvisí so znížením stavu zásob výrobkov a nedokončenej výroby a polotovarov. Ukazovateľ doba inkasa

pohľadávok, ktorý sme počítali vo vzťahu k tržbám, sa v roku 2009 výrazne zvýšil o 112 dní, čo spôsobilo už spomínané zvýšenie krátkodobých pohľadávok voči daňovému úradu.

Doba splácania záväzkov udáva dobu trvania úhrady záväzku od momentu jeho vzniku. Dynamika poklesu tržieb (indexom 0,75) v roku 2009 bola väčšia ako dynamika poklesu záväzkov (indexom 0,98), čo sa prejavilo v miernom zvýšení doby splácania záväzkov vo vzťahu k tržbám o 10 dní. Podobne náklady v roku 2009 oproti roku 2008 klesali indexom 0,83, záväzky klesali pomalšie indexom 0,98, čo sa taktiež prejavilo v miernom zvýšení doby splácania záväzkov o 9 dní.

Doba obratu celkového majetku je vysoká najmä v roku 2009 až 1360 dní, avšak v poľnohospodárskych podnikoch nie nezriedkavá. Na obhajobu tohto nepriaznivého vývoja je možné povedať snáď iba to, že kríza sa prejavila v roku 2009, kedy došlo už k výraznému poklesu tržieb. Obrat celkového majetku nepriamo úmerne kopíroval jeho dobu obratu. Aj v tomto prípade teda nemôžeme vyjadriť s vývojom ukazovateľa spokojnosť.

Obr. 8

Vývoj ukazovateľov aktivity

Zdroj: Vlastný obrázok

4.2.9 Ukazovatele zadlženosti podniku

Ukazovatele zadlženosti nám poskytujú informáciu, aká výška majetku je krytá cudzími zdrojmi. Podiel vlastných a cudzích zdrojov ovplyvňuje finančnú stabilitu podniku. Platí, že čím vyšší je podiel vlastného kapitálu, tým je podnik stabilnejší, nezávislejší od externých faktorov.

Tab. 12

Vývoj ukazovateľov zadlženosti

Ukazovateľ	Hodnota ukazovateľa			Zmena			Index		
	2007	2008	2009	08-07	09-07	09-08	08/07	09/07	09/08
Celková zadlženosť	0,2705	0,2347	0,3278	-0,0358	0,0573	0,0932	0,8675	1,2119	1,3970
Stupeň samofinancovania	0,6805	0,6886	0,5223	0,0080	-0,1583	-0,1663	1,0118	0,7675	0,7585
Finančná páka	1,4695	1,4523	1,9148	-0,0172	0,4453	0,4624	0,9883	1,3030	1,3184
Úverová zaťaženosť	0,0832	0,1297	0,2558	0,0465	0,1725	0,1260	1,5586	3,0729	1,9716
Úrokové krytie	11,6375	5,9186	1,9218	-5,7189	-9,7157	-3,9968	0,5086	0,1651	0,3247
Úrokové krytie vrátane odpisov	39,8238	19,6433	13,7116	-20,1805	-26,1122	-5,9318	0,4933	0,3443	0,6980
Platobná neschopnosť	0,8747	1,7298	2,6208	0,8550	1,7461	0,8910	1,9775	2,9961	1,5151

Zdroj: Vlastné prepočty

Celková zadlženosť vyjadruje pomer medzi celkovými záväzkami a celkovom majetku. Informuje o zadlženosti podniku a teda aj miere závislosti na veriteľoch podniku. Hodnota tohto ukazovateľa sa pohybovala od 27,05 % po 32,78 %. Môžeme konštatovať, že družstvo je na tom veľmi dobre, keďže za vysokú mieru zadlženosti sa hodnota nad 50 %.

Stupeň samofinancovania vyjadruje koľkými percentami sa vlastný kapitál podieľa na objeme kapitálu. Vo väčšine prípadov dlhodobí veritelia požadujú, aby hodnota tohto ukazovateľa bola minimálne 50 % z dôvodu, aby sa na riziku podnikania zúčastňoval aspoň polovicou objemu kapitálu aj podnik. I keď hodnota tohto ukazovateľa v sledovanom období klesla o 16, 63 %, stále si družstvo udržalo spomínanú hranicu 50 %.

Ukazovateľ finančná páka vypovedá o tom, akú časť aktív tvorí vlastní kapitál. V roku 2009 sa zvýšil podiel cudzieho kapitálu a tvoril takmer rovnakú časť ako vlastný kapitál. Žiaduce je aby minimálne jednu tretinu tvoril vlastný kapitál.

Úrokové krytie, resp. úrokové krytie vrátane odpisov nás informuje v akom rozsahu sú debetné úroky z poskytnutého úveru kryté výsledkom hospodárenia pred zdanením vrátane odpisov. Situácia je prijateľná, ak je podnik schopný zaplatiť

cenu za cudzí kapitál. Ak nie, je nutné, aby znížil zadlženosť. V roku 2009 poklesol zisk družstva o viac ako 218 tis. EUR, prejavilo sa to i na ukazovateli úrokového krytie, ktorého hodnota v roku 2009 bola 1,9, čo je menej ako vyžadujú banky pri poskytovaní úverov (2,5 a viac), avšak v prípade vážnejších problémov s dosahovaním zisku družstvo vykazuje dostatok zdrojov na platenie nákladových úrokov, a to na úkor zabezpečenia investičného rozvoja. To znamená, že nákladové úroky by v prípade núdze boli vyplatené zo zdrojov vytvorených odpismi dlhodobého majetku. Na túto skutočnosť poukazuje úrokové krytie vrátane odpisov, ktoré v roku 2009 predstavujú hodnotu 13,71.

Z uvedených ukazovateľov je zrejmé, že PVOD Kočín je finančne stabilné a nemalo by mať problém získať úver a uhrádzať svoje záväzky.

4.3 Finančná analýza ex ante

Finančná analýza ex ante je dôležitá pre doplnenie údajov už vypočítaných vo finančnej analýze ex post. Na základe hodnotení a interpretácii výsledkov dosiahnutých v súčasnosti môžeme prognózovať vývoj finančnej situácie podniku do budúcnosti. V práci sú využité indexy IN 95, IN 99, IN 05, CH index, G-index a Douchova bilančná analýza.

4.3.1 Index IN 95

Manželia Neumaieroví vytvorili indexy dôveryhodnosti a nazvali ich podľa rokov vzniku. Prvý vytvorili v roku 1995. Po pre násobení ukazovateľov jednotlivými váhami sa získa prepočítaná hodnota ukazovateľov, ktorých súčet tvorí súhrnný ukazovateľov. Metodika výpočtu je rovnaká pri všetkých indexoch IN.

Hodnotenie podniku podľa indexu IN 95 je zobrazené v Tabuľke 13. Podľa indexu IN 95 je družstvo v roku 2007 ako i v roku 2008 finančne zdravé. V roku 2009 klesla hodnota ukazovateľa pod mierne pod hodnotu 2, čo naznačuje potenciálne finančné problémy v družstve.

Tab. 13

Hodnotenie podniku podľa indexu IN 95

Ukazovateľ	Váha faktora	Hodnota ukazovateľa			Prepočítaná hodnota ukazovateľa		
		2007	2008	2009	2007	2008	2009
Aktíva/cudzie zdroje	0,24	3,6966	4,2612	3,0503	0,8872	1,0227	0,7321
EBIT/nákladové úroky	0,11	14,2923	6,8976	2,2209	1,5721	0,7587	0,2443
EBIT/aktíva	21,35	0,0503	0,0571	0,0158	1,0742	1,2196	0,3383
Výnosy/aktíva	0,76	0,6260	0,6472	0,4293	0,4757	0,4919	0,3263
Obežné aktíva/(krátkodobé záväzky + krátkodobé BÚ)	0,1	2,6112	4,9447	1,8342	0,2611	0,4945	0,1834
Záväzky po lehote splatnosti/výnosy	-14,57	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
IN 95 SPOLU	x	x	x	x	4,2704	3,9874	1,8243

Zdroj: Vlastné prepočty

4.3.2 Index IN 99

Aby bolo možné posúdiť finančnú schopnosť podniku, teda nielen to či tvorí hodnotu pre veriteľa, ale aj pre vlastníka, vytvorili autori v roku 1999 nový model IN 99.

Tab. 14

Hodnotenie podniku podľa indexu IN 99

Ukazovateľ	Váha faktora	Hodnota ukazovateľa			Prepočítaná hodnota ukazovateľa		
		2007	2008	2009	2007	2008	2009
Majetok /cudzie zdroje	-0,017	3,6966	4,2612	3,0503	-0,0628	-0,0724	-0,0519
EBIT/majetok	4,573	0,0503	0,0571	0,0158	0,2301	0,2612	0,0725
Výnosy/majetok	0,481	0,6260	0,6472	0,4293	0,3011	0,3113	0,2065
OM/(KZÁV+krátkodobé BÚ)	0,015	2,6112	4,9447	1,8342	0,0392	0,0742	0,0275
IN 99 SPOLU	x	x	x	x	0,5075	0,5743	0,2546

Zdroj: Vlastné prepočty

Podľa kritérií hodnotenia Indexu IN 99 podnik má kladnú hodnotu ekonomického zisku ak je jeho hodnota vyššia ako 2,07. Ako vidíme v Tabuľke 14 podnik toto kritérium splnil vo všetkých troch rokoch sledovaného obdobia, v prvých dvoch rokoch dokonca výrazne prevyšuje odporúčanú hodnotu. Najnižšiu hodnotu dosiahol v roku 2009. Hodnota ukazovateľa naznačuje priaznivú situáciu v družstve aj napriek hospodárskej kríze. Tento vývoj si družstvo udrží aj v budúcnosti, pokiaľ táto mimoriadna situácia nepotrvá príliš dlho.

4.3.3 Index IN 05

Tab. 15

Hodnotenie podniku podľa indexu IN 05

Ukazovateľ	Váha faktora	Hodnota ukazovateľa			Prepočítaná hodnota ukazovateľa		
		2007	2008	2009	2007	2008	2009
Majetok /cudzie zdroje	0,13	3,6966	4,2612	3,0503	0,4806	0,5540	0,3965
EBIT/nákladové úroky	0,04	14,2923	6,8976	2,2209	0,5717	0,2759	0,0888
EBIT/majetok	3,97	0,0503	0,0571	0,0158	0,1997	0,2268	0,0629
Výnosy/majetok	0,21	0,6260	0,6472	0,4293	0,1315	0,1359	0,0902
OM/(KZÁV+krátkodobé BÚ)	0,09	2,6112	4,9447	1,8342	0,2350	0,4450	0,1651
IN 05 SPOLU	x	x	x	x	1,6185	1,6376	0,8035

Zdroj: Vlastné prepočty

Na základe indexu IN 05 môžeme konštatovať, že podnik mal v prvých dvoch rokoch sledovaného obdobia uspokojivú finančnú situáciu, keďže hodnota ukazovateľa bola vyššia ako 1,6. V roku 2009 klesla hodnota ukazovateľa pod hranicu 0,9 čo naznačuje, že podniku hrozia vážne finančné problémy v budúcnosti.

4.3.4 CH index

Tento model bol na Slovensku prvou metódou analýzy ex ante, orientovanou na konkrétne odvetvie, v tomto prípade na poľnohospodárstvo.

Tab. 16

Hodnotenie podniku podľa CH indexu

Ukazovateľ	Váha faktora	Hodnota ukazovateľa			Prepočítaná hodnota ukazovateľa			Zmena 09-07	Index 09/07
		2007	2008	2009	2007	2008	2009		
x1	0,37	0,0403	0,0474	0,0124	0,0149	0,0176	0,0046	-0,0103	0,3066
x2	0,25	0,0848	0,0853	0,0245	0,0212	0,0213	0,0061	-0,0151	0,2889
x3	0,21	0,7855	1,5165	1,3077	0,1650	0,3185	0,2746	0,1097	1,6648
x4	-0,1	78,2322	31,3149	41,2563	-7,8232	-3,1315	-4,1256	3,6976	0,5274
x5	-0,07	0,2705	0,2347	0,3278	-0,0189	-0,0164	-0,0229	-0,0040	1,2119
CH	x	x	x	x	-7,6411	-2,7906	-3,8633	3,7778	0,5056

Zdroj: Vlastné prepočty

Podľa CH indexu môžeme podnik v roku 2007 zaradiť medzi neprosperujúce podniky, pretože hodnota ukazovateľa je menšia ako -5. V ďalších rokoch sa situácia zlepšila, družstvo sa zaradilo medzi priemerné podniky, keďže hodnota ukazovateľa sa nachádzala v intervale od - 5 po 2,5. Pozitívne môžeme hodnotiť nárast hodnoty ukazovateľa o takmer 50 %, negatívne zhoršenie indexu v roku 2009.

4.3.5 G -index

G-index je jednou z diskriminačných funkcií umožňujúcou diferencovať podniky poľnohospodárskej prvovýroby na prosperujúce, resp. neprosperujúce. Podobne ako pri predchádzajúcich metódach i pri tejto boli vyrátané parciálne ukazovatele, pre násobené váhami jednotlivých faktorov a vypočítaný súhrnný ukazovateľ. Výpočet ukazovateľov potrebných pre zistenie súhrnného ukazovateľa G-index je zobrazený v nasledujúcej Tabuľke 17.

Na základe ukazovateľa G-index môžeme družstvo zaradiť medzi priemerné podniky, pretože hodnota indexu sa pohybovala v intervale od -0,6 po 1,8. Negatívne môžeme hodnotiť zníženie hodnoty ukazovateľa o 0,8291 v roku 2009.

Tab. 17

Hodnotenie podniku podľa G-indexu

Ukazovateľ	Váha faktora	Hodnota ukazovateľa		Prepočítaná hodnota ukazovateľa		Zmena 09-08	Index 09/08
		2008	2009	2008	2009		
x1	3,412	0,0520	0,0391	0,1774	0,1333	-0,0441	0,7515
x2	2,226	0,0488	0,0087	0,1087	0,0194	-0,0893	0,1783
x3	3,277	0,0755	0,0203	0,2473	0,0665	-0,1808	0,2689
x4	3,149	0,1180	0,0001	0,3715	0,0003	-0,3713	0,0007
x5	-2,063	0,2066	0,2762	-0,4262	-0,5698	-0,1436	1,3370
G	x	x	x	0,4788	-0,3503	-0,8291	-0,7317

Zdroj: Vlastné prepočty

4.3.6 Douchova bilančná analýza

Bola zostavená Rudolfom Douchom a umožňuje jednoducho overiť fungovanie podniku. Rozlišuje sa bilančná analýza I., bilančná analýza II. a bilančná analýza III.. Bilančná analýza I. je tvorená skupinou štyroch ukazovateľov. Súčet jednotlivých ukazovateľov tvorí súhrnný ukazovateľ tvorený váženým aritmetickým priemerom jednotlivých ukazovateľov. Bilančnú analýzu II. tvorí väčší počet ukazovateľov rozdelených do jednotlivých skupín ukazovateľov a tie sa členia na ďalšie ukazovatele. Na záver sa podobne ako u bilančnej analýzy I. vytvorí súhrnný ukazovateľ.

Na základe bilančnej analýzy I. môžeme PVOD Kočín hodnotiť ako dobré, finančne bonitné v roku 2008, kedy je hodnota celkového ukazovateľa bilančnej analýzy I. väčšia ako 1. V ostatných rokoch sledovaného obdobia sa družstvo nachádzalo v šedej zóne podnikania, jeho budúcnosť sa s určitosťou nedá predpovedať.

Tab. 18

Bilančná analýza I.

Ukazovateľ	2007	2008	2009
stability	0,9895	1,0829	0,7515
likvidity	1,4477	2,7831	1,1646
aktivity	0,2493	0,2664	0,1505
rentability	0,4402	0,4733	0,1007
celkový ukazovateľ	0,8517	1,3276	0,5680

Zdroj: Vlastné prepočty

Podľa bilančnej analýzy II. môžeme družstvo hodnotiť ako finančne zdravé v prvých dvoch rokoch sledovaného obdobia. V poslednom roku sa družstvo nachádzalo v šedej zóne podnikania, jeho budúcnosť sa podobne ako podľa výsledkov bilančnej analýzy I. nedá s určitosťou predpovedať.

Tab. 19

Bilančná analýza II.

Ukazovateľ	2007	2008	2009
ukazovateľ stability	1,3022	1,5492	1,0005
1a	0,9895	1,0829	0,7515
1b	1,9789	2,1659	1,5031
1c	2,5156	2,9341	1,5930
1d	1,6795	2,7351	1,2049
1e	0,4812	0,4218	0,5998
ukazovateľ likvidity	1,1963	2,3039	0,8839
2a	0,3394	0,7495	0,1391
2b	1,4477	2,7831	1,1646
2c	2,6112	4,9447	1,8342
2d	0,6389	0,9606	0,4611
ukazovateľ aktivity	0,6525	0,6963	0,5285
3a	0,2417	0,2475	0,1485
3b	0,1776	0,1798	0,1421
3c	1,5384	1,6615	1,2951
ukazovateľ rentability	1,1605	1,1949	0,4808
4a	2,0145	1,9808	0,6842
4b	0,4402	0,4733	0,1007
4c	0,7490	0,8147	0,1315
4d	3,0041	3,0577	0,8743
4e	1,5998	1,6834	3,1410
celkový ukazovateľ	1,1537	1,5821	0,7057

Zdroj: Vlastné prepočty

Záver a návrhy využitia poznatkov

V súčasnom prostredí je závažné venovať pozornosť finančno-ekonomickej analýze podnikov, pretože je dôležité poznať faktory ovplyvňujúce minulý i súčasný stav, na základe ktorých môžu manažéri lepšie riadiť, rozhodovať, aby zabezpečili pozitívny vývoj podniku do budúcnosti. Finančno-ekonomická analýza nám zároveň odhaľuje silné a slabé stránky podnikateľskej činnosti, ktoré by mali manažéri brať do úvahy pri svojich rozhodnutiach.

Poľnohospodárske výrobné a obchodné družstvo Kočín bolo podrobené analýze za obdobie troch rokov, od roku 2007 do roku 2009. Finančná analýza bola uskutočnená na základe informácií, ktoré poskytlo samotné PVOD Kočín a to hlavne z účtovných výkazov – Súvahy a Výkazu ziskov a strát, ktoré tvoria súčasť každoročnej riadnej účtovnej závierky družstva.

Z analýzy súvahy družstva vyplýva, že v sledovanom období mala hodnota majetku rastúci trend, v roku 2009 účtovná hodnota majetku vzrástla na 9 092 tis. EUR, čo súvisí s realizáciou investície v rámci Programu rozvoja vidieka 2007 – 2013 Modernizácia farmy dojnic – výstavbou kravína, dojárňou a riešením hnojovicovej koncovky. Podiel neobežného majetku je vyšší ako priemer v družstvách Slovenskej republiky, podľa zelenej správy s údajmi za rok 2009. Jedná sa o vysoko špecializovaný majetok, ktorého iné alternatívy využitia, na ktoré bol predurčený, je prakticky nemožné. To znižuje flexibilitu využitia obstaraného dlhodobého majetku. Družstvo totiž realizuje uzavretý obrat stáda ošípaných – slovenskej bielej ušľachtilej, má vybudovanú pôrodnicu, jaloviareň, maštal' na odchov plemenného materiálu.

Z analýzy ďalej vyplýva, že celkový podiel vlastného imania na zdrojoch krytia majetku sa znížil na 52,23 %, družstvo si však aj napriek nepriaznivému vývoju udržalo zadlženosť pod úroveň 50 %. Dlhodobé a krátkodobé záväzky sa počas sledovaného obdobia znížili, čo môžeme hodnotiť ako pozitívny trend vývoja.

Finančná kríza poznačila všetky podniky na Slovensku a nevyhla sa ani poľnohospodárskym družstvám. Hodnota zisku PVOD Kočín bola v roku 2009 výrazne nižšia ako na začiatku obdobia, čo je ovplyvnené najmä nepriaznivým vývojom výnosov aj nákladov z hospodárskej činnosti.

Avšak napriek hospodárskej kríze družstvo realizuje programy rozvoja do budúcnosti a aktívne hľadá možnosti zlepšovania kvality svojej činnosti. Družstvo v roku 2008 ako i v roku 2009 získalo prostriedky zo štrukturálnych fondov Európskej únie vo výške viac ako 1 329 tis. EUR. Tieto peniaze pravdepodobne použije na zlepšenie kapitálovej vybavenosti a technológie, ktorá zvýši jeho konkurencieschopnosť na trhu. Rovnako aj nárast bankových úverov signalizuje, že podnik investuje do svojho rozvoja.

Celková likvidita, podobne ako ostatné ukazovatele, v prvých dvoch rokoch sledovaného obdobia dosahovala odporúčané hodnoty, v roku 2009 sa pohybovala tesne pod odporúčanú hodnotu. Bolo to spôsobené vyššou dynamikou rastu krátkodobého cudzieho kapitálu (najmä krátkodobých bankových úverov) ako obežného majetku. Preto navrhujeme manažmentu družstva, aby daným položkám venovali viacej pozornosti.

Rentabilita celkového kapitálu poklesla v roku 2009 poklesla, čo sa nepriaznivo prejavilo na rentabilite vlastného kapitálu i na výsledkoch indexov dôveryhodnosti. S ohľadom na predchádzajúce skutočnosti by prioritným cieľom pre družstvo by malo byť zastabilizovanie ekonomickej situácie a zvyšovanie rentability.

Na základe vývoja vybraných indexov sme načrtli budúci vývoj finančnej situácie v družstve. Podľa hodnoty ukazovateľov CH index a G-index môžeme družstvo zaradiť medzi priemerné podniky. Ak vezmeme do úvahy index IN 99 za celé tri roky a indexy IN 95 a IN 05 v prvých dvoch rokoch sledovaného obdobia, môžeme družstvo zaradiť medzi finančne zdravé podniky s uspokojivou finančnou situáciou. Mohli by sme teda predpokladať pozitívny vývoj i do budúcnosti. V roku 2009 sa však hodnoty ukazovateľov znížili, a naznačujú finančné problémy družstva v budúcnosti.

Podľa bilančnej analýzy I. a II. sa v roku 2009 PVOD Kočín nachádzalo v šedej zóne podnikania, jeho budúcnosť sa nedá s určitosťou predpovedať. Záleží teda od rozhodnutí manažmentu, úsporných opatrení, rozdelenia prostriedkov, ktoré má družstvo k dispozícii, akým smerom sa bude uberať.

Pre družstvo je veľmi dôležité, aby si v nadchádzajúcom období zabezpečilo odbyť komodít. Preto by malo vedenie podniku hľadať takých obchodných partnerov, ktorí si dokážu aj napriek nepriaznivej situácii na trhu zabezpečiť plnenie svojich záväzkov

a vedia pružne reagovať na vývoj na trhu. V súvislosti s odberateľmi je preto vhodné zistiť si ich ratingové hodnotenie a prípadne si zabezpečiť svoje kontrakty rôznymi spôsobmi (napr. zmenkou na úhradu).

Dôležité je aj zvyšovať produkciu a kvalitu svojich výrobkov, aby družstvo uspelo v konkurenčnom boji. V prípade zvyšovania objemu výroby by sa mal podnik zamerať na zvyšovanie hektárových výnosov a tým znižovať jednotkové náklady na produkciu. Rast objemu výroby by však nemal byť na úkor kvality ponúkaných výrobkov.

Zoznam použitej literatúry

1. *Analýza výsledku hospodárenia* [online] B. m. B. v. [cit. 2010-03-02]. Dostupné na: <http://www.pedel4.szm.com/5/fea/analyza_vysledku_hospodarenia.ppt>.
2. ALEXY, Július, SIVÁK, Rudolf. 2005. *Podniková ekonomika*. Bratislava: IRIS, 2005. 234s. ISBN 80-89018-82-3.
3. BARAN, Dušan. 2008. *Finančno-ekonomická analýza podniku v praxi*. 2. vyd. Bratislava: IRIS, 2008. 132s. ISBN 978-80-89238-13-2.
4. BIELIK, Peter – GURČÍK, Ľubomír. *Vybrané metodické prístupy merania výkonnosti podniku*. [online] B. m.: B. v. [cit. 2010-03-01]. Dostupné na: <<http://www.agris.cz/etc/textforwarder.php?iType=2&iId=139036&PHPSESSID=bb>>.
5. FETISOVÁ, Elena a kol. 2005. *Podnikové financie: zbierka príkladov*. Bratislava: Iura Edition, 2005. 179 s. ISBN 80-8078-030-7.
6. GURČÍK, Ľubomír. 2004. *Podnikateľská analýza a kontroling*. 2. vyd. Nitra: SPU, 2004. 158s. ISBN 80-8069-449-4.
7. HUBA, Juraj. 2009. Novou maštal'ou zvýšia produkciu mlieka a znížia náklady . In *Polnoinfo.sk – aktuálny pohľad na agrosektor* [online] 26.11.2009, [cit. 2010-03-04]. Dostupné na: <<http://www.polnoinfo.sk/clanok/1361/z-ekonomiky/zivocisna-vyroba/novou-mastalou-zvysia-produkciu-mlieka-a-znizia-naklady--fotopriloha-/>>.
8. KISLINGEROVÁ, Eva, HNILICA, Jiří. 2008. *Finanční analýza – krok za krokem*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2008. 135 s. ISBN 978-80-7179-713-5.
9. KNÁPKOVÁ, Adriana, PAVELKOVÁ, Drahomíra. 2010. *Finanční analýza – Komplexní průvodce s příklady*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2010. 205 s. ISBN 978-80-247-3349-4.
10. KOŠČO, Tibor 2004. *Financie a mena*. Nitra: SPU, 2004. 116 s. ISBN 80-8069-386-2.
11. KOTULIČ, Rastislav, KIRÁLY, Peter, RAJČÁNIOVÁ, Miroslava. 2010. *Finančná analýza podniku*. 2. prepracované a doplnené vyd. Bratislava: Iura Edition, 2010. 238 s. ISBN 978-80-8078-342-6.
12. KOVANICOVÁ, Dana a kol. 2005. *Finanční účetnictví, světový koncept, IFRS/IAS*. 5. vyd. Praha: Polygon, 2005. 526 s. ISBN 80-7279-129-7.
13. LESÁKOVÁ, Ľubica a kol. 2007. *Finančno-ekonomická analýza podniku*. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bella. 2007. 207 s. ISBN 978-80-8083-379-4.

14. MÁČE, Miroslav 2005. *Finanční analýza obchodních a státních organizací*. Praha: GRADA, 2005. 155 s. ISBN 8024715589.
15. MAJKOVÁ, Monika. 2008. *Možnosti financovania malých a stredných podnikov v SR – Analýza štandardného a alternatívneho financovania malých a stredných podnikov v podmienkach SR*. Bratislava: Tribun, 2008. 204 s. ISBN 978-80-7399-590-4.
16. MPRV SR. 2010. *Správa o poľnohospodárstve a potravinárstve v Slovenskej republike za rok 2009 – Zelená správa*. Bratislava: Glasstrading s.r.o., 2010. 44 s. ISBN 978-80-89088-95-9.
17. PILCH, Ctibor. 2008. K modelom hodnotenia finančného zdravia podniku 2. časť. In *Finančné trhy – odborný mesačník pre teóriu a prax finančných trhov* [online], február, 2008 [cit. 2010-03-25]. Dostupné na: <<http://derivat.sk/index.php?PageID=1415&SearchString=ctibor>>.
18. PILCH, Ctibor. 2008. K modelom hodnotenia finančného zdravia podniku 3. časť. In *Finančné trhy – odborný mesačník pre teóriu a prax finančných trhov* [online], február, 2008 [cit. 2010-03-25]. Dostupné na: <<http://derivat.sk/index.php?PageID=1415&SearchString=ctibor>>.
19. RŮČKOVÁ, Petra. 2010. *Finanční analýza metody, ukazatele, využití v praxi*. 3. aktualizované vyd. Praha: GRADA Publishing, a.s., 2010. 139 s. ISBN 978-80-247-3308-1
20. SMEJKAL, Vladimír, Rais, Karel. 2006. *Řízení rizik ve firmách a jiných organizacích*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2006. 296 s. ISBN 80-247-1667-4.
21. STRÁŽOVSKÁ, Helena a kol. 2005. *Ekonomika obchodného podniku*. Bratislava: Spirit vfra, 2005. 398 s. ISBN 80-89085-39-3.
22. SYNEK, Miloslav a kol. 2007. *Manažérska ekonomika*. 4. aktualizované a rozšírené vyd. Praha: Grada Publishing, a.s., 2007. 464 s. ISBN 978-80-247-1992-4.
23. ŠLOSÁROVÁ, Anna a kol. 2006. *Analýza účtovnej závierky*. Bratislava: IURA EDITION, 2006. 478 s. ISBN 80-8078-070-6.
24. VLACHYNSKÝ, Karol a kolektív: *Podnikové financie*. 5. prepracované a doplnené vyd., Bratislava: Iura Edition, 2006. 482 s. ISBN 80-8078-029-3.
25. Zákon č. 522/2004 Z.z. Národnej rady Slovenskej republiky zo 6. apríla 2004 o dani z pridanej hodnoty
26. ZALAI, Karol a kol. 2008. *Finančno-ekonomická analýza podniku*. 6. rozšírené vyd., Bratislava: SPRINT – vfra, 2008. 385 s. ISBN 978-80-89085-99-6.

Prílohy

Príloha č. 1

Majetok spolu				
Text		2007	2008	2009
Spolu majetok	001	6 581 591	6 820 200	9 092 486
Pohľadávky za upísané vlastné imanie	002			
Neobežný majetok	003	4 526 522	4 336 395	6 318 626
Dlhodobý nehmotný majetok súčet	004	25 460	26 870	22 156
Zriaďovacie výdavky	005			
Aktivované náklady na vývoj	006			
Softvér	007		3 715	2 476
Oceniteľné práva	008	25 460	23 155	19 680
Goodwill	009			
Ostatný dlhodobý nehmotný majetok	010	0	0	0
Obstarávaný dlhodobý nehmotný majetok	011			
Poskytnuté preddavky na dlhodobý nehmotný majetok (051) - 095A	012			
Dlhodobý hmotný majetok súčet	013	4 500 133	4 308 596	6 295 541
Pozemky	014	43 683	43 946	91 358
Stavby	015	2 694 384	2 558 251	4 687 342
Samostatné hnutelné veci a súbory hnutelných vecí	016	1 535 750	1 422 756	1 173 156
Pestovateľské celky trvalých porastov	017	332	328	285
Základné stádo a ťažné zvieratá	018	225 752	263 675	343 400
Ostatný dlhodobý hmotný majetok	019			
Obstarávaný dlhodobý hmotný majetok	020	232	19 640	
Poskytnuté preddavky na dlhodobý hmotný majetok	021			
Opravná položka k nadobudnutému majetku	022			
Dlhodobý finančný majetok súčet	023	929	929	929
Podielové cenné papiere a podiely v ovládanej osobe	024			
Podielové cenné papiere a podiely v spoločnosti s podstatným vplyvom	025			
Ostatné dlhodobé cenné papiere a podiely	026	929	929	929
Pôžičky účtovnej jednotke v konsolidovanom celku	027			
Ostatný dlhodobý finančný majetok	028			
Pôžičky s dobou splatnosti najviac jeden rok	029			
Obstarávaný dlhodobý finančný majetok	030			
Poskytnuté preddavky na dlhodobý finančný majetok	031			
Obežný majetok	032	2 046 571	2 466 049	2 768 206
Zásoby súčet	033	911 870	1 078 058	1 010 638
Materiál	034	32 530	46 636	50 867
Nedokončená výroba a polotovary	035	234 648	288 999	246 835
Zákazková výroba s predpokladanou dobou ukončenia dlhšou ako jeden rok	036			
Výrobky	037	169 820	238 446	206 744
Zvieratá	038	474 872	503 977	506 192
Tovar	039			
Poskytnuté preddavky na zásoby	040			
Dlhodobé pohľadávky súčet	041			
Pohľadávky z obchodného styku	042			
Pohľadávky voči ovládanej osobe a ovládajúcej osobe	043			

Ostatné pohľadávky v rámci konsolidovaného celku	044			
Pohľadávky voči spoločníkom, členom a združeniu	045			
Iné pohľadávky	046			
Odložená daňová pohľadávka	047			
Krátkodobé pohľadávky súčet	048	1 001 693	1 201 104	1 652 585
Pohľadávky z obchodného styku	049	728 474	743 409	639 971
Pohľadávky voči ovládanej osobe a ovládajúcej osobe	050			
Ostatné pohľadávky v rámci konsolidovaného celku	051			
Pohľadávky voči spoločníkom, členom a združeniu	052			
Sociálne zabezpečenie	053			
Daňové pohľadávky	054	242 249	430 847	989 940
Iné pohľadávky	055	30 970	26 848	22 674
Finančné účty súčet	056	133 008	186 887	104 983
Peniaze	057	365	463	1 807
Účty v bankách	058	132 643	186 424	103 176
Účty v bankách s dobou viazanosti dlhšou ako jeden rok	059			
Krátkodobý finančný majetok	060			
Obstarávaný krátkodobý finančný majetok	061			
Časové rozlíšenie	062	8 498	17 756	5 654
Náklady budúcich období	063	7 601	9 187	5 654
Príjmy budúcich období	064	896	8 569	
Vlastné imanie a záväzky spolu				
Text	číslo riadku	2007	2008	2009
Spolu vlastné imanie a záväzky	065	6 581 591	6 820 200	9 092 486
Vlastné imanie	066	4 478 822	4 696 074	4 748 615
Základné imanie súčet	067	1 299 907	1 255 643	1 363 251
Základné imanie	068	1 299 907	1 255 643	1 363 251
Vlastné akcie a vlastné obchodné podiely	069			
Zmena základného imania	070			
Kapitálové fondy súčet	071	1 674 633	1 670 150	1 689 222
Emisné ážio	072			
Ostatné kapitálové fondy	073	1 674 633	1 669 851	1 661 161
Zákonný rezervný fond (Nedeliteľný fond) z kapitálových vkladov	074	0	299	28 061
Oceňovacie rozdiely z precenenia majetku a záväzkov	075			
Oceňovacie rozdiely z kapitálových účastí	076			
Oceňovacie rozdiely z precenenia pri splnutí a rozdelení	077			
Fondy zo zisku súčet	078	903 240	1 137 870	1 281 071
Zákonný rezervný fond	079			
Nedeliteľný fond	080	87 400	87 400	87 401
Štatutárne fondy a ostatné fondy	081	815 840	1 050 470	1 193 670
Výsledok hospodárenia minulých rokov	082	354 577	354 592	355 270
Nerozdelený zisk minulých rokov	083	354 577	354 592	355 270
Neuhradená strata minulých rokov	084			
Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie po zdanení	085	246 465	277 819	59 801
Záväzky	086	1 780 422	1 600 540	2 980 839

Rezervy súčet	087	87 466	21 440	24 734
Rezervy zákonné	088			
Ostatné dlhodobé rezervy	089	2 888	2 880	2 880
Krátkodobé rezervy	090	84 578	18 560	21 854
Dlhodobé záväzky súčet	091	522 373	414 796	354 702
Dlhodobé záväzky z obchodného styku	092	239 892	229 177	245 856
Dlhodobé nevyfakturované dodávky	093			
Dlhodobé záväzky voči ovládanej osobe a ovládajúcej osobe	094			
Ostatné dlhodobé záväzky v rámci konsolidovaného celku	095			
Dlhodobé prijaté preddavky	096			
Dlhodobé zmenky na úhradu	097			
Vydané dlhopisy	098			
Záväzky zo sociálneho fondu	099	18 987	21 216	21 043
Ostatné dlhodobé záväzky	100	203 479	103 172	11 399
Odložený daňový záväzok	101	60 015	61 231	76 404
Krátkodobé záväzky súčet	102	622 784	279 578	275 865
Záväzky z obchodného styku	103	480 250	53 314	143 194
Nevyfakturované dodávky	104	6 008	2 800	1 226
Záväzky voči dcérskej účtovnej jednotke a materskej účtovnej jednotke	105			
Ostatné záväzky v rámci konsolidovaného celku	106			
Záväzky voči spoločníkom a združeniu	107	50 256	78 025	30 850
Záväzky voči zamestnancom	108	13 311	11 776	10 128
Záväzky zo sociálneho zabezpečenia	109	37 609	54 215	35 053
Daňové záväzky a dotácie	110	29 310	72 688	46 236
Ostatné záväzky	111	6 041	6 760	9 178
Bankové úvery a výpomoci súčet	112	547 799	884 726	2 325 538
Bankové úvery dlhodobé	113	386 809	665 583	1 092 201
Bežné bankové úvery	114	160 991	219 143	1 233 337
Krátkodobé finančné výpomoci	115	0	0	0
Časové rozlíšenie súčet	116	322 346	523 586	1 363 032
Výdavky budúcich období dlhodobé	117			
Výdavky budúcich období krátkodobé	118			196
Výnosy budúcich období dlhodobé	119		433 751	1 241 272
Výnosy budúcich období krátkodobé	120	322 346	89 835	121 560

Príloha č. 2

Výkaz ziskov a strát

	Text		2007	2008	2009
I.	Tržby za predaj tovaru	01			
A.	Náklady vynaložené na obstaranie predaného tovaru	02			
+	Obchodná marža	03			
II.	Výroba	04	3 281 717	3 634 360	2 736 055
II. 1.	Tržby z predaja vlastných výrobkov a služieb	05	2 905 663	3 258 702	2 440 612
2.	Zmena stavu vnútroorganizačných zásob	06	140 676	152 063	-71 651
3.	Aktivácia	07	235 378	223 595	367 094
B.	Výrobná spotreba	08	2 058 289	2 231 816	1 862 025
B. 1.	Spotreba materiálu, energie a ostatných neskladovateľných dodávok	09	1 497 876	1 822 188	1 468 700
2.	Služby	10	560 413	409 628	393 325
+	Pridaná hodnota	11	1 223 428	1 402 544	874 030
C.	Osobné náklady	12	800 272	866 906	867 745
C. 1.	Mzdové náklady	13	581 956	632 897	628 088
2.	Odmeny členom orgánov spoločnosti a družstva	14			
3.	Náklady na sociálne zabezpečenie	15	210 483	225 123	229 764
4.	Sociálne náklady	16	7 834	8 886	9 893
D.	Dane a poplatky	17	29 675	33 717	35 575
E.	Odpisy dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku	18	653 057	775 212	764 811
III.	Tržby z predaja dlhodobého majetku a materiálu	19	275 344	117 800	258 951
F.	Zostatková cena predaného dlhodobého majetku a predaného materiálu	20	183 031	100 089	172 921
G.	Tvorba a zúčtovanie opravných položiek k pohľadávkam	21		-21 255	8 951
IV.	Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti	22	560 712	659 978	908 087
H.	Ostatné náklady na hospodársku činnosť	23	23 003	4 029	4 025
V.	Prevod výnosov z hospodárskej činnosti	24			
I.	Prevod nákladov na hospodársku činnosť	25			
*	Výsledok hospodárenia z hospodárskej činnosti	26	370 444	421 624	187 040
VI.	Tržby z predaja cenných papierov a podielov	27			
J.	Predané cenné papiere a podiely	28			
VII.	Výnosy z dlhodobého finančného majetku	29			
VII. 1.	Výnosy z cenných papierov a podielov v dcérskej účtovnej jednotke a v spoločnosti s podstatným vplyvom	30			
2.	Výnosy z ostatných dlhodobých cenných papierov a podielov	31			
3.	Výnosy z ostatného dlhodobého finančného majetku	32			
VIII.	Výnosy z krátkodobého finančného majetku	33			
K.	Náklady na krátkodobý finančný majetok	34			
IX.	Výnosy z precenenia cenných papierov a výnosy z derivátových operácií	35			
L.	Náklady na precenenie cenných papierov a náklady na derivátové operácie	36			
X.	Výnosové úroky	37	2 058	1 668	215
M.	Nákladové úroky	38	23 169	56 483	64 871
XI.	Kurzové zisky	39		562	75

N.	Kurzové straty	40	797	188	64
XII.	Ostatné výnosy z finančnej činnosti	41			
O.	Ostatné náklady na finančnú činnosť	42	40 563	34 034	43 196
XIII.	Použitie a zrušenie rezerv do výnosov z finančnej činnosti	43			
P.	Tvorba rezerv na finančnú činnosť	44			
XIV.	Zúčtovanie a zrušenie opravných položiek do výnosov z finančnej činnosti	45			
R.	Tvorba opravných položiek do výnosov z finančnej činnosti	46			
XV.	Prevod finančných výnosov	47			
S	Prevod finančných nákladov	48			
*	Výsledok hospodárenia z finančnej činnosti	49	-62 471	-88 475	-107 841
**	Výsledok hospodárenia z bežnej činnosti pred zdanením	50	307 973	333 149	79 199
T.	Daň z príjmov z bežnej činnosti	51	61 508	55 297	19 398
T. 1.	- splatná	52	45 442	54 070	4 224
2.	- odložená	53	16 066	1 227	15 174
**	Výsledok hospodárenia z bežnej činnosti po zdanení	54	246 465	277 852	59 801
XVI.	Mimoriadne výnosy	55			
U.	Mimoriadne náklady	56		33	
*	Výsledok hospodárenia z mimoriadnej činnosti pred zdanením	57		-33	
V.	Daň z príjmov z mimoriadnej činnosti	58			
V. 1.	- splatná	59			
2.	- odložená	60			
*	Výsledok hospodárenia z mimoriadnej činnosti po zdanení	61		-33	
***	Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie pred zdanením	62	307 973	333 116	79 199
Z.	Prevod podielov na výsledku hospodárenia spoločníkom	63			
***	Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie po zdanení	64	246 465	277 819	59 801

Príloha č.3

